HAKİKAT

GÜNLÜK AKŞAM GAZETESİ

İDARE YERİ: İSTANBUL TÜRKOCAGI CADDESİ. TELEFON: 24154
TELGRAF ADRESİ: «HAKİKAT» İSTANBUL - POSTA KUTUSU: 610

YIL: 1 — SAYI: 50 | PAZAR 8 EYLÛL 1940 | Fiatı 3 kuruş

Yunanistana hububat ihracı için hazırlıklar

Yunanistanda bu sene mahsulün iyi olmaması yüzünden Yunanistana verilen mühim miktarda hububat ihracı için hazırlıklar yapılmaktadır. Yunanistana arpa ve yumuşak buğday ihrac edilecektir.

Maarif Vekilliği devlet kitabları mütedavil sermayesi müdürlüğünden

Vekilliğin bütün neşriyatı Ankara caddesi Vakit gazetesi yanında Maarif Vekilliği Yayınevinde perakende satılmaktadır. Müdürlük: Istanbul Ikdam Yurdu üçüncü kattadır. (8221)

Millî Şef İzmitte

Reisicumhur Marmarada yatla tenezzüh ediyor

Reisicumhur Millî Şef İnönü dün öğleden sonra beraberlerinde Başvekil doktor Refik Saydam ve maiyetleri erkânı olduğu halde Dolmabahçe sarayından ayrılmışlar, Savarona yatile İzmite müteveccihen hareket etmişlerdir.

● ●

İzmit 7 (Hususî) — Savarona yatı bugün saat 15,10 da İzmite gelmiştir. Vali, komutanlar, Belediye ve Parti reislerile diğer bazı zevattan müteşekkil bir grup yata giderek Millî Şefe İzmitlilerin bağlılıklarını ve tazimlerini arzetmişlerdir.

İnönü, İzmit Vali ve Belediye reisinden şehrin ihtiyacları ve mahsul vaziyeti hakkında izahat almışlardır. Millî Şef, gelecek defaki gelişlerinde İzmite çıkarak bir gece misafir kalacaklarını Belediye reisine vadetmişlerdir.

Başvekil Ankaraya gitti

Saat 16,40 ta Başvekil Refik Saydam, Millî Şefe veda edip yattan ayrılmışlar, Ankara trenine bağlanan hususî vagonla Ankaraya hareket etmişlerdir. Başvekili, Riyaseticumhur Umumî Kâtibi Kemal Gedeleç, Başyaver Celâl, Vali, komutanlar, Belediye reisi, hükûmet, Parti erkânı ve kalabalık bir halk kütlesi uğurlamışlardır.

Saat 17,20 de Savarona yatı Marmaraya açılmıştır. Reisicumhur, Savarona ile Marmarada bir tenezzüh icra etmektedirler.

Hariciye Vekili Alman elçisini ve sefirlerimizi kabul etti

Dün Ankaradan İstanbula gelen Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu, Dolmabahçe sarayına giderek Millî Şef tarafından kabul edilmiş, tazimlerini arzetmiştir.

Bunu müteakib Park otele giden Hariciye Vekilimiz, Varşova büyük elçimiz Cemal Hüsnü ve Moskova büyük elçimiz Ali Haydar Aktayı kabul etmiş, bir müddet görüşmüştür.

Saat 13,45 te Almanya büyük elçisi Von Papen, Park otelde Hariciye Vekilimizi ziyaret etmiş, Hariciye Vekilimizin Alman elçisile yaptığı mülâkat 20 dakika kadar devam etmiştir.

Vekiller Ankaraya dönüyorlar

Öğrendiğimize göre, şehrimizde bulunan Adliye, Hariciye, Münakalât, Ticaret, Maarif ve Sıhhiye Vekilleri, Meclisin önümüzdeki çarşamba günkü toplantısında bulunmak üzere salı günü Ankaraya hareket edeceklerdir.

İktısad Vekili Afyonda

Afyon 7 (A.A.) — Keçiburlu kükürt fabrikasında yaptığı tetkiklerden dönmekte olan İktısad Vekili Hüsnü Çakır dün buraya gelmiştir. İktısad Vekili burada muhtelif daire ve müessesleri, Gazlıgöl kaplıcalarını, Maden suyumembaını gezmiştir.

Fransada Kabine buhranı

Öyle zannederdik ki Fransada kabine buhranı sözü demokrasile beraber tarihe karışan bir çok kelimelerden biri olmuştur. Çünkü kendi hususiyetleri içinde faşist rejime yaklaşan ihtiyar mareşal hükûmetinin her türlü selâmeti sükûn ve istikrarda bulan zihniyeti, artık Fransada eskidenberi malûm olan sık sık kabine değişikliklerine mâni olsun. Fakat görüyoruz ki, bunun aksi çıkmıştır. Gerçi ilk gelen telgraflarda kabinede, bir sistem değişikliğine sebeb olacak esaslı hiç bir tebeddül olmuş değildir. Bu kabine değişikliği, İngilterede tahmin edildiği gibi Fransız İmparatorluğunda başlıyan inhilâl hareketlerine ve General de Gaulle'e doğru olan temayüllere karşı daha ciddî ve daha esaslı bir vaziyet almak endişesinden doğmuştur. Sebebleri her ne olursa olsun Fransada kabine buhranı olması, bu günkü Fransayı idare eden başların kalblerinden, daha henüz 1789 havasının tesirleri silinmediğine delâlet eder. Geçenlerde bir Alman gazetesinin de çok güzel müşahede ettiği gibi, Vichy Fransasının iddiaları veçhile Fransada hakikî bir inkılâb olmamıştır. Bir memlekette inkılâbın yapılabilmesi için, onun her şeyden evvel, hazırlanmasına âmil olan sebeblerin mevcud bulunması ve yavaş yavaş cemiyet içinde büyüyerek birdenbire infilâk etmesi lâzımdır. 1789 Fransız inkılâbı 1917 Sovyetler ihtilâli, Türk ve nihayet Alman inkılâbları hep bu şartların içinde tekâmül ederek inkişaf etti. Bütün hayatları eski havanın içinde geçmiş ve ciğerlerinin en gizli noktalarına kadar demokrasi havası yutmuş olan adamların, fizik bakımından sükûnete yaklaştıkları bir sırada birdenbire hüviyetlerini tebdil ederek faşizme benzer bir rejim kurduklarını iddia etmeleri, eşyanın tabiatine uygun olamazdı. İşte kendilerince mühim telâkki edilecek hâdiseler karşısında kabinenin istifası, birdenbire ruhlarında eski itiyadın harekete geçmesinden başka bir şey değildir. Tarihte idrak etmediği müthiş bir darbenin altında mukavvakkaten kendi benliğinden uzaklaşmış olan Fransanın şaşkınlıkla sağa sola müspet ve menfi bir takım hareketler yapmasını tabiî görürüz. Fakat hürriyetin zevkini tatmış ve kana kana içmiş bulunan Fransanın onsuz yaşamasına imkân tasavvur edemeyiz. Bu gün (Vichy) normal şartlar altında çalışan ve işliyen bir hükûmet makinesinin merkezi değildir. Oradakiler harbin doğurduğu bin bir facia karşısında ve daima yabancı tesirlerin altında hareket eden bir müessese olduğu içindir ki, sosyal ıslahata hangi noktada temas edeceğinde ve Fransanın yüksek ve aziz menfaatlerinin nerede olduğunu takdirde isabetsizlik yapmaktadır.

Halbuki tazyik sahasından uzakta olan imparatorlukta ise hakikatleri daha serin kanlılıkla görmek mümkün olduğu için, imparatorluk Fransası, tıpkı bizim millî harekâtta olduğu gibi yavaş yavaş General Gaulle'e doğru temayül etmeğe başlamışlardır. Gittikçe tebarüz eden vaziyet karşısında General Weygand'ın vâsi salâhiyetle iş başına gelerek, bu hareketi durdurabilmesi acaba mümkün müdür? Bizim kanaatimizce hayır. Çünkü hareketi durdurabilmek için iki unsurun mevcud bulunması lâzımdır. Birincisi kuvvet, ikincisi ruhi cazibedir. Vichy hükûmetinin deniz aşırı imparatorluk topraklarında şu sırada satvet gösterebilmesine maddî imkânlar yoktur.

Fransada yavaş yavaş sinirlerin ihtizazı söndürüldükten sonra hakikat daha iyi görünmeğe başlamış olduğundan Vichy'ye karşı mutlak bağlılık zihniyeti de gevşemektedir. Şu hale göre, kıymetli ve âlim generalin ikinci defa vâsi salâhiyetle aldığı bu vazifenin de muvaffakiyetsizlikle neticelenmesi daha çok muhtemeldir. Biz, tamamile Fransanın dahili işlerine aid olan bu davanın hallinde Fransız zekâsının, icab eden basiret ve dikkatle rol oynıyacağında şüphe etmiyoruz.

Necip Ali KÜÇÜKA

Bir Amerikan mecmuasına göre:

Amerika harbe yaklaşıyor

Vaşington 7 (A.A.) — Röyter: Gayriresmî bir risale olan The Army And Nevy Journal'in kanaatine göre, İngiltereye elli destroyerin gönderilmesi, Büyük Britanya donanmasını takviye için gönderilmesine devam edilecek olan daha kudretli gemilerle munzam tayyare kuvvetlerinin ancak bir başlangıcıdır. Bu risale, başmakalesinde şunları yazmaktadır:

«Birleşik Amerikanın büyük adımlarla dünya harbine iştirake gitmekte olduğunu görmiyenler ancak kör olmalıdır.

Amerikada askerlik yaşı

Vaşington 7 (A.A.) — Stefani Ajansından:

Amerika mümessiller meclisi, mecburî askerlik hizmetinin 45 yaşında olan vatandaşlara kadar teşmil edilmesini kabul etmiştir. Halbuki âyan meclisi, bu mükellefiyetin 21 yaştan 31 yaşa kadar teşmil edilmesini tasvib etmişti.

128,000 Alman Besarabyadan Almanyaya dönüyor

Berlin 7 (A.A.) — Stefani Ajansından: Almanyaya dönmek üzere bir buçuk ay içinde 90,000 Alman, Besarabyayı ve 38000 Alman da Bukovina'yı terkedeceklerdir.

Bir takım kasabalar, tamamile tahliye edilecektir. Bu Almanlar Kalasta vapurlara bindirilecekler ve Belgrada kadar Tunayı takib edeceklerdir. Oradan yollarına trenle devam edecekler ve Almanyanın şark eyaletlerine gideceklerdir.

SON HABER

İtalyanların Suriye hakkındaki emelleri

Suriye mukavemet edemez hale gelince işgal edilecek

Kahire 8 (A.A.) — Röyter'in Kahirede salâhiyettar mahfillerden öğrendiğine göre, Fransadaki Alman mütareke komisyonunun bir delegesi, 28 ağustostanberi azası Beyrutta bulunan İtalyan mütareke komisyonunun taleblerini takviye için, pek yakında Suriyeye gönderilecektir. Komisyonun açık hedefi, harb malzemesini tespit etmek ve enterne edilmiş olan İtalyanların halen serbest bırakılmış olup olmadıklarını anlamaktır. Fakat, bazı tayyarelerin Suriyeden kaldırılmakta olduğu hakkındaki haberlere bakılırsa, komisyonun hakiki hedefi, tayyareden başlayarak tanklara ve toplara kadar bütün harb malzemesinin tedricen tahribi ve kaldırılmasıdır.

Salâhiyettar mahfillerde bildirildiğine göre, Suriyedeki kuvvetlerin bu sistematik zayıflatılmasının nihaî hedefi açıktır. Suriye uzun müddet mukavemet edemiyecek bir hale gelince, İtalyanlar memleketi işgale teşebbüs edebileceklerdir. Eğer bu teşebbüs muvaffak olursa, Fransa ile Suriyede halen mevcud hürriyet heyulâsı arasındaki bütün münasebet ortadan kalkacaktır.

Şüphe yok ki Suriyedeki yüksek komiser, hakikî Fransız vatanperveri sıfatile, gittikçe daha fazla ısrarla ileri sürülen bu taleblere mukavemet için elinden geleni yapmaktadır.

Tass ajansının bir tekzibi

Moskova 8 (A.A.) — Tass ajansı bildiriyor:

Hoşi Japon gazetesi, Sovyetler Birliğile Almanya, İtalya ve Japonya arasında bir anlaşma akdi ve antikomintern paktın ilgası hakkında, ağustos ayı sonlarında Stalinle Alman büyük elçisi Kont Von Der Schulenburg arasında gûya bir görüşme vukua geldiğini bildiren bir haber neşretmiştir.

Tas ajansı, Hoşi gazetesinin bu haberinin baştanbaşa uydurma olduğunu, çünkü, Stalinin Kont Von Der Schulenburg'la son altı ilâ yedi ay içinde hiç bir görüşmede bulunmadığını bildirmeye mezundur.

Daladier, Reynaud ve General Gamelin tevkif edildiler

Cenevre 8 (A.A.) — D. N. B.: Vichy'den bildirildiğine göre, sabık Fransız Başvekillerinden Daladier ve Reynaud ve sabık Fransız Başkumandanı General Gamelin, tevkif edilmiş ve yüksek divanın içtima etmekte olduğu Rion civarında bir şatoda mevkuf bulundurulmuştur. Bu, umumî emniyetin idâmesi hakkında son zamanlarda nazırlar heyetinin tasvib ettiği kanun mucibince alınmış bir ihtiyat tedbiridir. Bu kanun hükümlerine göre, devlet için tehlikeli şahıslar, harbin devamı müddetince mevkuf bulundurulabilirler.

Gaulle'e iltihak eden müstemlekelerden abluka kaldırılıyor

Londra 8 (A.A.) — Bütün hür Fransızlar ordusu şefi General de Gaulle'ün umumî karargâhı tarafından dün akşam neşredilen bir tebliğ, hür Fransız imparatorluğuna iltihak eden Fransız müstemlekeleri hakkında ablukanın kaldırılacağını bildirmektedir.

Rumanya sabık Kralı Karol Bükreşten ayrıldı

Bükreş 7 (A.A.) — Sabık Kral Karol, bu sabah saat 4 te hususî trenle Bükreşi terketmiştir. Sabık Kralın hareketi gayet gizli tutulmuştur.

Emin membadan öğrenildiğine göre, Bayan Lupescu da mütenekkiren hususî trende bulunmaktadır.

İsviçre hükûmeti, sabık Kral Karol'a bir aylık ikamet müsaadesi vermiştir.

Kral Karola yılda 20,000 İngiliz lirası verilecek

Bükreş 8 (A.A.) — «D. N. B.» Memleketten hareketinden evvel, sabık Kral Karol'a yirmi bin İngiliz liralık bir çek tevdi edilmiştir. Bu meblâğ sabık Kralın talebi üzerine kaydıhayat şartile kendisine verilmesi kabul edilen tahsisatın ilk seneliğidir.

Ekmek buhranı meselesi

Ticaret Vekili buhran denilen hâdisenin hakikatini gazetemize anlatıyor

Memleketin içinde ne bugün, ne yarın için unsuzluk tehlikesi yoktur!

Dün sabah İstanbula gelen Ticaret Vekili Nazmi Topçoğlundan, son günlerde matbuatımızı meşgul eden ve bazı fırınlar önünde izdihama sebebiyet veren ekmek buhranının neden ileri geldiğini öğrenmek ve hükûmetin ekmek meselesi hakkındaki düşündüklerini okuyucularımıza bildirerek halkı tenvir etmek üzere bir mülâkat ricasında bulunduk. Sayın Vekil ricamızı lûtfen telâkki ederek meseleyi tenvir yolunda bize aşağıdaki beyanatta bulundu:

Ekmek buhranı hakkında gazetemize beyanatta bulunan Ticaret Vekili NAZMİ TOPÇOĞLU

Ticaret Vekilinin beyanatı

«— Toprak Mahsulleri Ofisi, 1939 senesi nisanındanberi İstanbul değirmenlerine muntazaman günde 300 ton buğday vermektedir. Bu müddet zarfında değirmenler yalnız bir ay Ofisten buğday istemekten müstağni kalmışlardır. 17 aydır yevmiye 300 tonla idare edilmekte olan İstanbul ekmek meselesi, son bir iki gün zarfında bir buhran arzetmiş gibi gösterilmektedir. Eğer bu miktar esasen kâfi olmasaydı, buhran, on yedi ay sonra değil, iptidasında meydana gelmek lâzımdı.»

«— Buhranın değirmenlerin ve fırınların mevcud stoklarile telâfi edildiği söyleniyor. Bu, doğru mudur?»

Buhran nereden çıkıyor?

«— Bugün İstanbul ihtiyacını karşılamak için istenilen buğday günde 50 ton fazlasile 350 ton olarak gösterilmektedir. Eğer bu güne kadar fark değirmenci veya fırıncıların stoklarile telâfi edilmiş ise, on sekiz ay evvel tanzim satışı başladığı zaman değirmenci veya fırıncıların elinde gündelik 50 ton farkı telâfi edebilmek üzere takriben 24 - 25000 ton buğday bulunması lâzımdı. Böyle bir şey mahzurludur. İstanbul nüfusunun son günlerde artmış olması iddiasına gelince 50 ton buğday günde 100,000 kişinin ekmeğini temin eder. Son zamanlarda birdenbire İstanbul nüfusunun 100 bin kişi artmış olması ihtimal dahilinde midir? Halbuki bu arada, bilâkis, askere alınmış olanların iaşesini ordu temin etmektedir.

İki üç gün zarfında gördüğümüz buhran, daha ziyade «Haber» gazetesinin ekmeksizlik tehlikesi ilân etmesinin halkı telâşa düşürerek bir kaç günlük ihtiyacını birden temin etmek istemesinden tevellüd etmiştir. Toprak Ofisinin verdiği buğdaylardan hazine kiloda takriben yirmi para zarar et-

[Arkası sahife 2 sütün 3 de]

Bulgar - Rumen anlaşması dün imza edildi

Bulgaristana verilen arazinin tahliyesine 15 eylûlde başlanıyor

Bükreş 7 (A.A.) — Cenubî Dobrucanın Bulgaristana verilmesi hakkındaki Bulgar-Rumen anlaşması, bugün öğleden sonra Krajovada iki murahhas heyeti reisi tarafından imzalanmıştır.

● ●

Sofya 7 (A.A.) — Cenubî Dobruca hakkındaki Bulgar - Rumen anlaşması mucibince Rumanyanın Bulgaristana vereceği arazinin tahliyesi 15 eylûlde başlayacak ve 25 eylûlde nihayete erecektir. Bu müddet zarfında araziye Bulgar idarî makamları vazıyed edeceklerdir. Askeri işgal, 20 eylûlde başlayacak ve 30 eylûlde bitecektir.

Bulgaristanın Rumanyaya vereceği tazminat, teorik sahada bir milyar ley olarak tespit edilmiştir. Fakat Rumanyanın da Bulgaristana ödenecek tazminatı olduğundan, bu iki meblâğ arasında pek muhtemel olarak mektub teatisile takas yapılacaktır.

Anlaşma mucibince, cenubî Dobrucada sakin 700 bin kadar Rumenle şimalî Dobrucada sakin 45 bin kadar Bulgar, mübadele olunacaktır. Dobrucadaki Rumenlerin Rumanyaya nakli, eylûl sonuna kadar bitirilmiş olacaktır.

Filof'un nutku ve Sofyada şenlikler

Sofya 7 (A.A.) — D. N. B. Bulgar - Rumen anlaşmasının imzası üzerine Bulgar Başvekili Profesör Filof, bu gün Bulgar radyolarile neşredilen bir nutuk söylemiştir.

Profesör Filof, nutkunu Bulgarları taht etrafında birliğe davet ederek bitirmiştir.

Bulgaristanda, bir uzlaşma anlaşmasına varıldığından dolayı büyük memnuniyet vardır.

Başvekilin nutkunu müteakib, halk, hemen derhal tezahürlere başlamıştır. Bütün memlekette çanlar çalınmaktadır. Derhal bütün evler bayraklarla süslenmiştir. Halk, bir dakika içinde bütün sokakları doldurmuştur.

Yarın, pazar sabahı, bütün memlekette büyük ayinler yapılacaktır. Müteakiben Kral sarayı önünde ve mihver devletleri elçilikleri önünde tezahürler olacaktır.

Cebelüttarıktaki İngiliz filosu Akdenize açıldı

Madrid 7 (A.A.) — «D. N. B.» Cebelüttarıkta bulunan İngiliz filosu, Akdenize doğru açılmıştır. Altı ticaret gemisinden mürekkeb bir İngiliz kafilesi de, kruvazörler ve tayyareler refakatinde, Atlantiğe doğru yola çıkmıştır.

Millî Piyango dün akşam çekildi

«40,000» lirayı «74693» numara kazandı. Kazanan numaraların tam listesini veriyoruz

İzmir (Hususî) — Millî piyangonun üçüncü tertib ikinci keşidesi dün İzmir enternasyonal fuarında 40 bini aşan bir seyirci kütlesi önünde saat 18,30 da merasimle çekilmiştir.

Keşidede kazanan numaralar şunlardır:

40,000 Lira kazanan

74693

10,000 Lira kazanan

95549

4,000 Lira kazananlar

110622 169867

2,000 Lira kazananlar

129828 165946 194146

1,000 Lira kazananlar

2438	5493	6004	25928	30697	33625
35427	37667	47153	48744	50109	53181
54463	57308	68030	74112	75583	82665
87441	94578	94764	100733	108504	121158
125680	131650	131678	13591	148976	149392
150806	152434	155137	157805	160424	163393
163916	175094	183201			

Son üç rakamı 077 ile nihayet bulan 200 numara 100 lira,

Son iki rakamı 53 ile nihayet bulan 2000 numara 8 lira,

Son bir rakamı üç ile nohayet bulan 20000 numara 3 lira,

Son bir rakamı 8 ile nihayet bulan 20000 numara iki lira kazanmışlardır.

● ● ●

40000 lira kazanan 74693 numaralı bilet İstanbulda, 10,000 lira kazanan biletin de bir parçası İstanbulda, bir parçası da Karacabeyde satılmıştır.

İnhisarlar Vekili diyor ki:

"Önümüzdeki yıl için şarab sıkıntısı ve şarab fiatlarının artması varid değildir.,,

Bu sene istihsal mıntakalarında üzüm mahsulünün az olması yüzünden şarabların hem kalite itibarile bozuk, hem de az ve pahalı olacağı etrafında bir takım rivayetler çıkmıştır. Hatta, ellerinde şarab stoku bulunan bazı tacirlerin bu şarabları sakladıkları söylenilmeğe başlamıştır. Filhakika, bazı yerlerde şarab fiatlarını artırma teşebbüsleri görülmüştür. Gümrük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz dün İnhisarlar Umum müdürlüğünde bu mesele ile meşgul olmuş ve Ankaraya hareketinden evvel matbuat mümessillerine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«— Filhakika bu sene şarab imaline salih üzüm rekoltesi noksanlık göstermiştir. Şarab istihsalâtı geçen seneye nazaran zarurî olarak azalacaktır. Ancak yaptığımız hesablara göre gerek hususî amillerin, gerekse İnhisarlar idaresinin elinde bulunan ve bu seneye devredilen stok bu noksan imalâtı karşılayacak derecededir. Bu hesaba göre önümüzdeki yıl içinde şarab buhranına meydan verilmiyecektir. Fiatların artması varid değildir. Çünkü gerek İnhisarların ve gerekse hususî amillerin satacakları şarabların fiatları Vekâletçe tespit edilmektedir.»

Şarab imalâtı hakkında beyanatta bulunan İnhisarlar Vekili RAİF KARADENİZ

ŞEHİR

Dün Almanyadan bir heyet geldi

Ankaraya giden heyet yarın Ticaret Vekâletile temaslara başlayor

Yeni Türk - Alman ticaret mukavelesi hükümlerine göre Almanların Türkiyeden alacakları malların fiatları hakkında Ankarada temaslarda bulunmak üzere dün Almanyadan bir heyet gelmiştir. Heyetin başında Alman iktısad müşavirlerinden Lebreht bulunmaktadır. Alman heyeti dün akşam Ankaraya gitmiştir: Yarın Ticaret Vekâletile temaslara başlayarak yeni anlaşmanın bir an evvel tatbik mevkiine geçirilmesi için lâzım gelen teşebbüslerde bulunacaktır.

Vekâletle tespit edilecek esaslar tekarrür ettikten sonra ihracat birlikleri tarafından Almanyaya gönderilebilecek malların miktarı ve kaliteleri tespit olunacaktır. Almanyaya ihrac edilecek mallardan ihracatçılar stok yapmakta olduğundan fiatlar artmaktadır.

Mahkemede

Para çalan sabıkalı iki genc kız

Hırsızlıktan sabıkalı Semahat ve Maizer adında iki genc kız Sultanahmed civarında börekçi Süleymanın dükkânına gitmişler, birisi Süleymanı lâfa tutmuş, diğeri de Çekmecedeki 50 lirayı aşırmıştır. Süleyman, kızları zabıtadaki resimlerinden teşhis etmiş, ikisi de yakalanarak dün adliyeye verilmişler, Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde sorguları yapıldıktan sonra tevkif edilmişlerdir.

Hem saati çalmış, hem cürüm isnad etmiş

Şehzadebaşında oturan Fahriyenin bundan bir müddet evvel evinden 60 lira kıymetindeki saati çalınmıştır. Yapılan araştırmalarda saat bulunamamış, bir kaç gün evvel komşularından Münevver Fahriyeye gelmiş ve saatini aynı evde oturan Saniyenin çaldığını söylemiştir. Fahriye zabıtaya müracaat etmiş, fakat, zabıtanın yaptığı tahkkiat saatin Saniye değil, Saniyenin çaldığını söyleyen Münevver tarafından çalındığını meydana çıkarmıştır. Bunun üzerine Münevver hırsızlık ve suç isnadı cürümlerile adliyeye verilmiş, dün Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde sorgusu yapılmış ve tevkif edilmiştir.

Baygın halde hastaneye bırakılan sabıkalı öldü

Dün, bir kaç kişi otomobille baygın bir halde bulunan bir adamı getirip Cerrahpaşa hastanesine bırakmışlar, bırakılan adam hastanede bir müddet sonra ölmüştür. Bu adamın meşhur esrar kaçakçı ve müptelâsı Ahmed olduğu, bir kaç sene evvel hapis ve sürgün cezasına mahkûm edildiği, hapis ve sürgün müddetini tamamlıyarak evvelki gün serbest bırakılmak üzere Yalovadan İstanbula getirildiği sırada Köprüde jandarmanın elinden kaçarak Küçükpazarda bir esrar tekkesine gittiği, orada sabaha kadar esrar ve eroin çektikten sonra baygın bir halde kaldığı için oradaki arkadaşları tarafından hastaneye getirilip bırakıldığı anlaşılmıştır. Ahmed, fazla miktarda çektiği uyuşturucu maddelerin tesirile ölmüştür. Müddeiumumilik tahkikat yapmaktadır.

Karısını döğdü, 35 gün hapse mahkûm oldu

Cevad isminde bir genc karısı Hasnayı tanıdıkları bir erkekle konuşmaktan menetmiş, Hasna kocasının bu hususta yasağına razı olmamış ve ters cevab vermiştir. Bunun üzerine Cevad Hasnayı adamakıllı döğmüştür. Hasnanın şikâyeti üzerine Cevad dün Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesine verilmiş, yapılan muhakemesi neticesinde suçu sabit görülmüş, 35 gün hapse mahkûm edilmiştir.

KISA HABERLER

İktısad

★ **RUMANYAYA YOLLANAN PAMUK İPLİĞİ** — Kayseri fabrikası mamulâtından pamuk ipliklerinden ilk defa olarak Rumanyaya mühim bir parti ihrac edilmiştir.

★ **FINDIKLARIMIZA YENİ PİYASA**— Fındıklarımıza yeni piyasalar bulunması için alâkadarlarla temaslarda bulunmak üzere Giresun Fındık Kooperatifleri Birliği müdürü Hakkı Ömerle fındık mütehassısı Hakkı Mahir şehrimize gelmişler ve Ankaraya gitmişlerdir.

★ **TİFTİK STANDARDI** — Bu gün Ankaradan gelecek olan Ticaret Vekâleti standardizasyon müdürü Faruk Sünterin riyasetinde şehrimizde bir komisyon toplanacak, tiftik ve yapağı ihracatı için yeni standard tiplerini tespit edecektir.

★ **YUMURTALARIMIZ** — İstihsal mıntakalarından alınan malûmata göre, bu sene yumurtalarımız gayet bol olacaktır. Yunanistana ilk parti gönderilmiştir.

★ **KÂĞID BİRLİĞİ** — Kâğıd ve karton birliği kurulması için Teşkilâtlandırma umum müdürlüğüne emir verilmiştir.

★ **FİAT DEĞİŞİKLİĞİ** — İthalât maddelerimizin belli başlı fiat değişikliği hakkında bir rapor hazırlanmaktadır.

★ **İNCİR KOOPERATİFİ** — Nazilli incir satış kooperatifi teşekkül etmiştir. Köylüler kooperatife kilosu 10, tüccara da 8 kuruştan incir satmaktadırlar.

★ **TÜRK MALI** — Dünden itibaren memleketimizde imal edilen malların üzerine «Türk malı» diye damga vurulmaya başlanmıştır.

★ **BASRA YOLU** — Son hafta içinde Basra yolile gelmek üzere bazı firmalar tarafından İngiltereye çuval, kalay ve çay sipariş edilmiştir.

Maarif

★ **NAMIK KEMALİN HAYATI** — Maarif Vekâleti ve Edebiyat Fakültesi tarafından hazırlanmakta olan Namık Kemalin hayatına aid eserler bu yıl yapılacak ihtifalde neşredilecektir.

★ **SERBEST KONFERANSLAR**— Geçen senedenberi Üniversite profesörleri tarafından verilen serbest konferanslara bu yıl da devam edilecektir.

Vilâyet ve belediye

★ **CADDELERİ İŞGAL** — Belediye dün kaymakamlara bir tamim göndererek caddelerin esnaf tarafından hiç bir suretle işgal edilmemesini ve zabıtai belediye nizamnamesinin tamamile tatbik edilmesini bildirmiştir.

★ **YENİ EKMEK MAYASI** — Belediyeye ekmeklerin imali için yeni bir maya teklif olunmuştur. Belediye mayayı tahlil ve tecrübe edecektir.

★ **ÇÖPÇÜ KADROLARI** — İstanbul çöpçü kadroları son zamanlarda azalmıştır. Beyoğlu mıntakasının 190 olan kadrosuna rağmen 43 çöpçü vazife görmektedir.

★ **İSTİMLÂK KANUNU** — Belediye, İstanbulda yapılması zarurî olan istimlâk muamelelerinde güçlüklere maruz kalındığından Belediyece İstanbul için yeni bir istimlâk kanunu projesi hazırlanmıştır.

★ **DARÜLÂCEZEYE YENİ YATAKLAR** — Darülâcezeye 61 yeni yatak ilâvesine karar verilmiştir. Bu ilâve edilen yataklar perişan bir vaziyette bulunan bazı kimsesiz çocuklara tahsis edilecektir.

Müteferrik

★ **AGÂH SIRRININ VEDA ZİYAFETİ**— Meb'usluğa ve Parti müfettişliğine seçilen Eminönü Halkevi reisi Agâh Sırrı Levend şerefine, önümüzdeki cuma akşamı Halkevinde bir veda ziyafeti verilecektir.

★ **HAVACI GENCLER** — İnönü havacılık kampından bröve alan İstanbullu gencler şehrimize dönmeğe başlamışlardır. Bunlardan bazıları Ankara motörlü tayyare kampından turizm tayyaresi bröveleri de almışlardır.

Deniz ve Liman

★ **BURGAZDAKİ FENERLER** — Bulgaristanın Burgaz koyundaki ziyalı şamandıralar tamir için yerlerinden kaldırılmış, bu cihet, Bulgar konsolosluğu tarafından Liman idaresine bildirilmiş ve denizcilere tebliğ edilmiştir.

★ **TUNA VAPURU** — Bir müddet evvel Karadenizde Podima mevkiinde batan Macar bandıralı Tuna vapurunun parçalanarak çıkarılması kararlaştırılmıştır.

Lâleli apartımanı Yurd olacak

Maarif Vekâleti, bu binaları satın almak üzere tetkikat yapıyor

Üniversite idaresi Lâleli apartımanlarını Talebe yurdu olmağa elverişli bulmuş, bu hususta Maarif Vekâletile temaslara geçmiş, Vekâlet de bu iş üzerinde meşgul olmağa başlamıştır. Hava Kurumuna aid olan bu binaların Maarif Vekâleti tarafından satın alınması muhtemeldir. Lâleli apartımanları satın alındığı takdirde, binalarda derhal lâzım gelen tadilât yapılacak ve Talebe Yurdu olarak kullanılmağa elverişli bir hale getirilecektir.

Ekmek buhranı

[Baş tarafı 1 inci sahifede]

mektedir. Serbest piyasa ise Ofis fiatından yirmi para fazladır. Hazinenin fedakârlığı halkın midesine gidecek ekmeğin ucuza temin edilmesi içindir. Halk ihtiyacını karşılayacak buğdaydan fazlasını vermek, hazine sırtından bazı müesseselere açık bir kazanç temin etmektir.

İstanbulun hakikî ihtiyacı tetkik ediliyor

İstanbul şehrinin hakikî ihtiyacı ehemmiyetle tetkik edilmektedir. Bunun icab ettirdiği miktar bugüne kadar verilmiş olduğu gibi, bundan sonra da verilmekte devam edilecektir. Ancak, yaygara ile hazine zararına mahdud bir zümreye kazanç temin edilmesine meydan verilmiyecektir.

Borsa kayıdlarına nazaran yirmi ağustostan beş eylûle kadar - beş eylûl dahil . Borsada 4900 ton buğday serbest piyasaya satılmıştır. Bu da takriben günde 290 ton eder. Ofisin verdiği 300 ton buğdayla beraber İstanbul şehrinde yevmiye 600 ton buğday satıldığı halde halkın ekmeksiz kalması tehlikesi var mıdır?

Memleketin içinde ne bugün için, ne yarın için unsuzluk tehlikesi yoktur. Bununla beraber böyle bir tehlikenin farazîye olarak dahi öne sürülerek istismar edilmesine mâni olacak umumî tedbirleri de almayı tesri edeceğiz.»

Muharririmiz bu beyanat üzerine Vekil Nazmi Topçoğluna teşekkür ederek mülâkata nihayet vermiştir.

Şoförlerin kıyafet meselesi

Şehirde taksi otomobillerinde çalışan bütün şoförlerin yeknesak elbise ve kasket giymeleri için verilen mühlet 15 eylûlde bitmektedir. Şoförlere, yeknesak elbise ve kasket giymiyenlerin 15 eylûlden sonra çalıştırılmıyacakları tebliğ edilmiştir. Şoförler, bir takım elbisenin 40-45 liraya çıkacağını ve bu parayı defaten tedarik edemiyeceklerini ileri sürerek yeniden mühlet istemişlerdir.

Eminönü Halkevi gencleri Yalovaya gittiler

Eminönü Halkevi temsil kolu mensubları ve azadan mürekkeb 20 kişilik bir grup dün öğle vapurile Yalovaya gitmiştir. Halkevi gencleri Yalova Halkevinde 2 gün misafir kalacaklar, köylere giderek köylü ile hasbıhalde bulunacaklar, temsil kolu azası da «Hissei Şayia» ve «Şehirli Kız» eserlerini açık havada temsil edeceklerdir. Diğer Halkevleri kolları da önümüzdeki hafta bu neviden seyahatler yapacaklardır.

Sağır ve Dilsizler bugün toplanıyorlar

Sağır ve dilsizler cemiyeti umumî heyeti bugün saat on dörtte Eminönü Halkevinde fevkalâde bir toplantı yapacaklardır. Bu toplantıda cemiyet nizamnamesi ve bütün sağır ve dilsizlerin cemiyete aza olarak kaydedilmelerinin temini meseleleri görüşülecektir.

PİYASA

Türkiye ve Mısır arasındaki çuval meselesi

Piyasanın muhtac olduğu eşyadan biri de çuvaldır. Ekseriyetle ihracat mallarımız çuvalla sevkedildiği için, piyasanın en aşağı bir milyon çuvala ihtiyacı vardır.

Halbuki Çuvalcılar Birliği, Mısırda 850 bin çuval bulmuştu. Fakat bu çuvalların Mısırdan ihracı da bir devlet meselesi haline girmişti. Mısır hükûmeti çuvalların ihracına müsaade etmemişti.

Kahire sefaretimizin teşebbüsü üzerine, nihayet bu müsaade verilmiştir. Fakat mesele bu müsaadeyi almaktan ibaret değildir. Çuvalların Türkiyeye nakli için vapur lâzımdır. Malûm vaziyet dolayısile Mısırdan buraya kadar vapur gelmesine imkân yoktur. Bir Türk vapurunun Portsaide kadar giderek çuvalları alıp glemesi hatıra gelmektedir.

Çuvallar geldiği takdirde bunların taksimi de bir mesele olacaktır. İnhisarlar idaresi daha şimdiden bu çuvalların yarısını istemektedir. Çünkü İnhisarlar idaresine 550 bin kadar çuval lâzımdır. Gümrük ve İnhisarlar müsteşarı, bu mesele hakkında Ticaret Vekâletile temas etmektedir.

Neler satıyoruz?

İlk defa olarak Kayseri fabrikasının ipliklerı Rumanyaya ihrac edilmiştir. Bu ipliklerin mukabilinde Rumanyadan maden direği alacağız.

Yugoslavyaya 66 bin liralık halı satılmıştır. Geçenierde de Almanya ve Macaristana mühim miktarda halı sevkedilmişti. Harb şartlarına rağmen halı ticareti, eski hararetini kaybetmemişe benziyor.

Yeni sene fındık mahsulü üzerine hazırlıklar başlamıştır. Giresundaki fındık kooperatifleri birliği müdürü Hıkkı Ömer, birliğe mensub fındık tacirlerile birlikte Ankaraya gitmişlerdir. Heyet Ankarada, yeni senenin fındık ihracatı hakkında Ticaret Vekâletinden yeni emirler alacaktır. Maamafih, eski sene mahsulü de satılmaktadır. Bu hafta içinde Rumanyaya, Macaristana 100 bin liraya yakın fındık sevkedilmiştir.

Neler alıyoruz?

Son günlerde piyasaya yalnız çay, kahve, çuval, kimyevî maddeler gelmiştir. Bağdad - Basra yolundan da ilk defa olarak çay ithal edilmiştir. Bu yol üzerinde, navlunlar yüksek olduğu için ancak çay, kahve, baharat gibi maddeler gelebilecektir. Bağdad ve Basrada ajanlıklar tesis eden Antalya ambarından öğrendiğimize göre, Haydarpaşadan Basraya kadar bir ton malın nakli 175 liraya mal olmaktadır.

Yalnız Türk hududuna kadar bir tonunun nakli 55 liradır. Irak demiryolları nakliye ücretlerini kâfi derecede indirmemiştir.

Bu şerait altında Bağdad - Basra yolundan daha fazla istifade etmeğe de imkân yoktur.

Şehir tiyatrosunun dekorları

Piyasada çivi buhranı devam etmektedir. Şehir tiyatrosunun dekorlarını çakmak için bile çivi güçlükle tedarik edilebilmiştir.

Şehir tiyatrosu, Ticaret müdürlüğüne yazdığı bir mektubda, dekorların çakılmasına çivi bulunamadığı takdirde, tiyatronun çok müşkül mevkide kalacağından bahsetmektedir. Ticaret müdürlüğü, vaziyeti nazarı itibara almış ve Şehir tiyatrosuna çivi bulmuştur.

H. A.

BORSA

7/9/940

		Açılış	Kapanış
Londra	1 Sterlin	5,2375	
Nevyork	100 Dolar	132,20	
Paris	100 Frc.	—	
Milano	100 Liret	—	
Cenevre	100 İsviçre Frc.	29,675	
Amsterdam	100 Florin	—	
Berlin	100 Rayişmark	—	
Brüksel	100 Belga	—	
Atina	100 Drahmi	0,9975	
Sofya	100 Leva	1,6225	
Prag	100 Çek Kronu	—	
Madrid	100 Peçeta	13,8925	
Varşova	100 Zloti	—	
Budapeşte	100 Pengö	26,52	
Bükreş	100 Ley	0,6225	
Belgrad	100 Dinar	3,175	
Yokohama	100 Yen	31,1225	
Stokholm	100 İsveç Kronu	31,0825	
Moskova	100 Ruble	—	

ESHAM VE TAHVİLÂT

Türk Ticaret Bankası nama	1.—
Sıvas - Erzurum 1	19,90
Sıvas - Erzurum 5	19.99
Anadolu Demiryolu mümessil peşin	35,20
Merkez Bankası peşin	102,50
Türk Borcu 1 peşin	18,75
Türk Borcu 2 peşin	20,09
Ergani	19,46

Hikâye

Bernar Nabon'dan

Yara izi

ÇEVİREN: ÖMER NEJAD

Anet ve Piyer bir çok aylardanberi sevişiyorlardı. Bulundukları kasaba dedikoducu bir muhit olduğu için iki genc ancak akşamları ortalık karardıktan sonra Piyerin mühendis olarak çalıştığı fabrikanın arkasında buluşabiliyorlardı. İki gencin servet vaziyetleri bir değildi. Piyerin kazancı yüksekti. Üstelik babası da Pariste büyük sanayi hareketlerini temsil ediyordu. Anet'e gelince, bu, on sekiz yaşlarındaki tatlı esmer kız küçük bir memureden başka bir şey değildi.

Bir gün Piyer, babası Mösyö Dumal'in iflâs ettiğini ve bu felâketin tesirile füc'eten öldüğünü haber aldı. Babasının himayesinden mahrum kalınca, çalışmakta olduğu fabrika da Piyeri işten çıkardı.

Bu felâketli günler zarfında Piyer güzel sevgilisile meşgul olamadı.

Zavallı genç kızın hayatta yegâne ümidi Piyerdi. Onun başına gelen felâketi bilmiyor ve ihmalin sebebini bir türlü anlıyamıyordu. Genc kız bir akşam eve dönüşünde şöyle bir mektub buldu.

Sevgili Anet!

«Bu kasabayı terkedip başka bir yerde yeni bir hayat kurmaklığım icab ediyor. Şayet muvaffak oluncıya kadar beni beklersen, ileride sana bu anî hareketimin sebeblerini anlatabileceğim. Beni affet, şunu bil ki ikimizden en ziyade bedbaht olanı benim!»

Piyer

Anet mektubu bitirince yere yıkılacakmış gibi oldu. Piyer, onu, nasıl bir vaziyete düşeceğini hiç gözönüne getiremeden terkediyordu. Genc kız ağlıyordu.

Biraz sonra kendisini bu derece ihmal eden bir adam için ağlamanın çok ayıb olduğunu düşündü. İradesi kuvvetli bir kız olduğu için hissiyatına hâkim olabildi. Mektubu sinirli hareketlerle parça parça etti.

O, artık Parise gidecek, bu büyük şehirde yeni bir hayat kuracaktı. Pariste bulunan dayısı Mösyö Ogüst Mayar kızkardeşinin ölümündenberi yeğeni Anet'i çağırıyordu. Üç gün sonra genc kız Parise hareket eden bir trene bindi. Tam tren kalkacağı sırada bulunduğu kompartımana bir yolcu atladı. Bu, Piyerdi. Genc kız bu tesadüfü hiç de beklemediği için Piyer'i görünce sarardı. İki genc kompartımanda yalnızdılar. Piyer tam Anet'in karşısında oturdu, boğulur gibi bir sesle:

— Sende mi hareket ediyorsun Anet? diye sordu.

— Görüyorsun ya; bu manasız sorguya ne hacet! diye genc kız soğuk bir tonla cevab verdi.

— Niçin hareket ediyorsun?

— Ben sana hareketinin sebebini soruyor muyum?

— Tabii başıma gelenleri öğrenip anlamadıktan sonra...

— Size ne olduğunu araştırmağa lüzum görmedim mösyö!

— Anet dinle beni: son zamanlarda babam işlerinde müşkül vaziyete düştü. O aralık Pariste Grönel sokağında oturan ve bir takım karışık işler peşinde koşan ve yüzünde derin bir bıçak yarası izi taşıyan bir adama müracaat etti. Bu adam babamı kurtaracak yerde onu iflâsa sürükledi. Sonra babam bu felâketin tesirile öldü. Beni işten çıkardılar Anet. Halbuki sen muhakkak bunları duyduğun halde benimle alâkadar olmadın Şimdi anlıyorum ki, sen beni yalnız servetim için seviyormuşsun!

Genc kız Piyer'e hakaretle baktı.

— Senden nefret ediyorum diye cevab verdi ve başını pencereye çevirdi. Gözleri hat güzergâhındaki manzaraya daldı.

Piyer'in yeniden lâf açmak için yaptığı hareketlere Anet cevab vermedi. Saatlerce konuşmadan durdular.

Nihayet tren Parise vardı İki genc garda kalabalığın arasında kaybolduler.

Anet, Pariste dayısı Ogüst Mayar'ı buldu. yaşlı adam:

— Şöyle otur bakalım diye genc kıza odanın bir köşesinde yer gösterdi.

Ogüst Mayar'ın yanında kaba bir lehçe ile konuşan şüpheli tavırlı bir takım adamlar vardı. Bunlardan birisi ansızın kalktı ve Anet'in yanına gelip onu kollarına almak istedi. Genc kız bu münasebetsiz adamı şiddetle itti. O aralık dayısı yerinden fırladı ve bu serseriyi tekme tokat dışarı attıktan sonra Anet'in yanına geldi ve ona:

— Demek ki dayına hayatta güveniyorsun öyle mi? Diğer arkadaşlarımı şu sana takılan serseri Alfred'e benzemezler. Aramızda rahat edersin. Zaten benim evim de yok, şurada, burada, otellerde yatar kalkarım. Yemeklerimi rasgele bir lokantada yerim. Sahi sormayı unuttum, aç mısın sen? diye sordu.

Genc kız cevab vermedi ve şapkasını başına koyarak dayısını takib etti Lokantada karşı karşıya yemek yerlerken genc kız dayısını tetkik ediyordu. Birdenbire bir şey hatırlamış gibi durdu. Sonra dikkatlice dayısının yüzüne baktı. Bu yüzde derin bir bıçak yarası izi görülüyordu. Şimdi Anet; trende Piyer'in tarif etmiş olduğu Grönel sokağında oturan ve Mösyö Dumal'in ölümüne sebeb olan adamı tanıyordu. Demek bu adam dayısı idi. Genc kız, şimdi trende Piyerin bir aralık bir kaç defa tekrarladığı şu sözleri hatırlıyordu:

«Babamı iflâsa sürükliyen adamı bir gün bulup boğacağım ve sen benim portremi gazetelerde göreceksin.» Bu cümleyi Anet içinden tekrarlıyor ve kendi kendine:

«Gidip Piyer'e Ogüst Mayar'ın dayım olduğunu haber versem nasıl olur?» diye soruyordu.

Yemeği bitirdiler. Genc kız bütün geceyi kâbuslar içinde geçirdi. Gözlerinin önünde Piyeri, dayısını boğarken görüyordu. Ertesi sabah uyandığı zaman dayısı otelden çıkıp gitmişti. Genc kız biraz Parisi dolaşmak istedi. Belki de Piyer'e tesadüf ederim diye düşünüyordu. Akşama kadar bulvarlarda dolaştı. Geç vakit otele döndü. Karanlık, rütubetli merdivenlerden ağır ağır çıktı. Üçüncü kata vardığı zaman korkunç bir çığlık kopardı. Tam dayısının kapısı önünde cansız bir insan vücudü upuzun yatıyordu. Çığlık sesine koşuşan oda komşuları geldiler. Yerde yatan Ogüst Mayardı. Boynu bir bezle sıkılıp öldürülmüştü. Anet, ellerile yüzünü kapamış ölenden ziyade öldüren için ağlıyordu. Tahkikata gelenlere komşular bir gün evvel maktulün Alfred'i kapı dışarı ettiğini ve öğleden sonra kapıcı kadın, hüviyetini tespit edemediği genc bir adamın merdivenlerden koşarak indiğini, gördüğünü ifade etti. Alfred yakalandı, fakat inkâr ediyordu. Yalnız Anet hakikî mücrimin, eski nişanlısı Piyer olduğunu tahmin ediyordu. İçinden bir ses ona:

«Git ve katili haber ver» diyordu.

Bir kaç gün genc kız ruhî mücadeleler ve buhranlar içinde çarpındı. Nihayet bir gün dostlarından Mösyö Guber'in evinde Piyerle karşılaştı. Ona nefret dolu gözlerle baktı ve:

— Ogüst Mayar'ın dayım olduğunu biliyor muydun? diye sordu.

— Dayın mı?

Genc adam, bir kaç dakika durduktan sonra eski nişanlısının boynuna atıldı ve:

— Biz biribirimizi sevdikten sonra ne çıkar, diye haykırdı.

O sırada içeriye Mösyö Guber girdi. Anet'e doğru ilerliyerek:

— Alfred her şeyi itiraf etti. Dayının tam boğduğu sırada merdivenlerde bir gürültü işittiği için cüzdanını ve kâğıdlarını alamadan kaçmak mecburiyetinde kalmış. Şimdi adliyenin pençesindedir.

Şüphesiz çok müteessirsiniz matmazel. Fakat sizi biraz da olsa müteselli edecek bir noktayı haber vereyim:

Dayınızın üzerinde bulunan bir vasiyetnameye göre merhum bütün servetini size bırakıyor.

— Bu serveti dayım, karışık yollardan temin ettiği için istemiyorum, diye genc kız cevab verdi.

Piyer, Anet'i kolları arasına aldı.

— Bunu sonra düşünürsün sevgilim, şimdi şöyle çıkalım ,bak Paris gece hayatına giriyor, biraz dolaşır, açılırız, dedi.

Kolkola, ışık nehirleri halinde akan bulvarlara daldılar.

Ekmek buhranı dün de devam etti

Başvekil tarafından günde 100 ton fazla buğday verilmesi emredilmesi üzerine İstanbulun ekmek ihtiyacı, tamamen karşılanmak lâzım gelirken dün de buhran devam etmiştir. Buna sebeb, bir taraftan buğday tevziatının hemen yapılamamış olması, diğer taraftan, telâşa düşen halkın fazla talebde bulunmasıdır.

Bugünden itibaren fırınlarda ihtiyacı bol bol karşılayacak ekmek bulunacaktır.

Nüfus sayımı hazırlıkları

Vilâyet Mektubcusu Osmanın riyasetinde Vali muavini Ahmed, Şehir Meclisi zabıt ve muamelât müdürü Zühdü Çubukçuoğlu ve Nüfus müdürü Faikten mürekkeb İstanbul nüfus sayım icra ve kontrol bürosu dün İstatistik Umum müdürü Celâl Aybarın riyasetinde toplanmıştır. İstatistik umum müdürü Celâl Aybar dün Vali ve Belediye Reisi Doktor Lûtfi Kırdarı da ziyaret ederek sayım hazırlıkları etrafında görüşmüştür.

Eylûlün on altıncı gününden itibaren radyoda profesör ve mütehassıslar tarafından sayım konferansları verilmeğe başlanacak, her Halkevinde de kurslar açılarak sayım memurlarına sayım hakkında malûmat verilecektir.

Portsaidde kalan ithalât eşyamız

Portsaidde kalan ithalât eşyamızın memleketimize getirilmesi için Sümer ve Sefer şileplerinin sahiblerile uyuşulmuş, fakat şileplerin karasularımız haricine çıkması Milli Korunma kanuna göre hükûmetin müsaade almak icab ettiğinden Ticaret Vekâletince bu hususta teşebbüslere geçilmiştir.

Bu meyanda bulunan ithalât eşyasından 850 bin çuval memleketimize getirildikten sonra İnhisarlar idaresile ihracat birlikleri arasında taksim edilecektir.

Samanyolu

Edebî Roman
TEFRİKA : 37

KERİME NADİR

Zülâlin yanakları kızarmış, gözleri parlamıştı. Asabî zamanlarında olduğu gibi kızıl dudaklarını beyaz dişleri arasında eziyor; kaşlarını çatarak başını sağa sola çeviriyordu.

Bu halile ne kadar da güzeldi!.. Yıllar, onun taravetine sihirli bir cazibe serpmiş, müstesna vücudüne olgun ve büyülü bir ifade vermişti.

Nejad bir an gözlerini kıstı ve belli etmeden onu hayran ve derin bir bakışla süzdü. Sonra başını yan tarafa çevirerek hareketsiz kaldı. Dudaklarında mana dolu, fakat çok acı bir tebessüm genişliyordu. Bu, hâlâ ruhunda büyük bir yaranın kanadığına işaretti.

Bunu hissetmiş gibi genc kadın birden bire:

— Nejad! dedi.

Sonra, daha yavaş ilâve etti:

— Bana son defa tekrar et! De ki: «Zülâl içimdeki bütün vesveseleri atacağım... Eskisi gibi iyi kalbli olacağım.. Geçen çirkin ve acı şeyleri tamamen unutacağım... Seni üzmiyeceğim.. Muhitini, kocanı ve çocuğunu yadırgamıyacağım.. Böylece aramızda neş'eli ve tatlı bir hayat doğacak... Ölünciye kadar bu hayatı idame ettireceğiz!...»

Nejad insiyakî bir hareketle Zülâle sokuldu. Ellerini bir sevki tabii ile avuçları içine aldı. Gözlerine çok yakından bakarak:

— İstediğin olacak!.. Artık yemin edebilirim; dedi. Sonra, avuçlarında tuttuğu elleri dudaklarına götürdü. Bu sırada saat geceyarısını çalıyordu.

. . . . . .

— Oğlumu görmek ister misin Nejad?..

Bu sual, taze bir neş'e ile jalelenmiş gözleri kurutmuştu. Genc adam, sönük bir fısıltı ile:

— Elbet!.. diyebildi.

Yatak odası, bir bronz palmiye dalının altında yanan küçücük bir ampulle aydınlanmıştı. Eşya, müphem seçiliyor, ziya ancak yatak örtülerini yaldızlıyordu.

Zülâl ilerledi. Büyük karyolaya bitişik küçük döşeğe yaklaştı. Beyaz yastıklara gömülmüş minimini bir baş, masum nefeslerle uyuyordu.

Genc kadın eğildi. Elile çocuğun ipek saçlarını okşadı. Sonra, hafifçe dudaklarını onun küçük alnına değdirdi.

Nejad, geride duruyor; bu manzarayı kıpırdamadan seyrediyordu.

— Sen görmiyeli ne kadar büyümüş değil mi?. Yakına gelsene!. Niçin öyle duruyorsun?.

— Uyandırmıyalım Zülâl!.

— Uyanmaz.. Gel, yakından bak!.

Genc adam karyolaya yaklaştı, eğildi. Zülâlle başları bir hizaya gelmişti. Bu vaziyette, uzun müddet küçüğü seyrettiler.

Bir ayak sesile doğrulmuşlardı. Başlarını çevirdikleri zaman odanın kapısında Şükranı gördüler.

Genc kadın büyük bir hayret içinde idi. Gözleri büyümüş, gördüğüne inanamıyan şaşkın bir hal almıştı.

Ellerini uğuşturarak:

— Nejad Bey!. Siz ha?. Fakat neçeden çıktınız?. Ne zaman geldiniz?. diyordu.

Nejad gülerek ilerledi:

— Gece o kadar müthişti ki Şükran Hanım, fırtına beni önüne kattı ve buraya kadar attı. Sonra Zülâle dönerek devam etti:

— Zülâl sizin mevcudiyetinizden beni haberdar etseydi, bu derece gürültü yapıp uykunuza kıymazdık..

Şükran hâlâ şaşkın konuşuyordu:

— Gürültü filân duymadım.. Uykum kaçmaştı. Salonda ışık yandığını görünce Zülâlin de uyanık olduğunu anladım. Ne garib?.. Size yalnızca rastlasaydım muhakkak hayal gördüğümü sanırdım..

Üçü de salona geçmişlerdi. Şükran bir kanapenin ucuna ilişti. Bir Zülâle, bir Nejada bakıyor, arada sırada gözlerini uğuşturuyordu. Nihayet dayanamadı. Arkadaşına ingilizce dedi ki:

— Ruhlarınızda adeta bir gizli yol varmış!. Ne şaşılacak tesadüf! Akşamdanberi seni çok başka görüyordum. Bir meçhul ziyaretçiyi ısrarla bekliyor gibiydin. Kocan gelseydi bile, gene camdan ayrılmıyacaktın!..

Zülâl gülmeğe başlamıştı:

— Nasıl hükmedebilirsin? dedi.

— Bundan emindim!.

— Yemin ederim ki, ben kocamı bekliyordum..

— Evet!.. Fakat, mazi ile başbaşa idin. Farkında olmadan, hali hazırı değil, maziyi yaşatacak birisine ihtiyac duyuyordun!.

Zülâl hafifçe titredi ve cevab vermedi. Nejad, pencereye doğru ilerilemiş, camda kardan hasıl olmuş beyaz tabakanın zarif dantel oymalarını andıran menevişlerine bakıyordu.

Şükran ona döndü. Samimî bir lisanla:

— Sizi senelerdenberi kaybettik Nejad Bey, dedi. Nerelerde idiniz? Ne işler görüyordunuz?.

Nejad, ağır adımlarla pencerenin önünden ayrıldı; sobaya yakın bir koltuğa oturdu:

— Ben, dedi, bütün gaybubet senelerimi çalışmakla geçirdim. Kırık dökük bir kaç eser verdim. Hepsi bundan ibaret Şükran Hanım..

— Tebrik ederim. Eserlerinizi okudum. Bunlar cidden san'at şaheserleridir. Şöhretiniz, ulaştığınız şerefli mevki, bizim de iftiharımızı mucib oluyor. Tekrar tebrik ederim..

Nejad hafifçe dudağını büktü:

— Neye yarar ki? dedi. O şöhret ve o mevki, benim muhtac olduğum, yahut hayat severlerin ideali olan değildir.

— Nasıl?. Anlıyamadim!.

— Bu hususu size Zülâl benden daha iyi izah edebilir..

Zülâlin yüzü birdenbire değişti. Açık bir isyanla genc adamın yüzüne bakarak:

— Ben bu hususta cahilim, dedi.

— Kim inanır Zülâl?.

— Herkesten evvel senin inanman lâzım!..

— Ben inanmış olsaydım, halime ağlamağa etmeğe lüzum kalmazdı..

— Maksadını daha açık bildirmeni rica ederim..

— Bir maksadım yok. Hakikati nakle çalışıyorum.

Zülâl asabî bir hal takınmıştı. Gülmek için kendini zorlıyarak:

— Mutlaka maddî refahı kasdediyorsunuz dedi.

— Rütbelerin manevisi, maneviyete karşı hala başla bağlı olanların makbulüdür. Şöhrete sekliği diploma ve para ile ölçenler için bu değişir..

— Nejad!!..

Genc adam bir kahkaha kopardı. Sonra tekrar mahzunlaşarak mırıldandı:

— Halbuki ben, her şeye rağmen, fakat bir şairim!.

Uzun ve derin bir sessizlik hasıl oluyordu. Üçü de bu sessizliği bozmaktan ürkiyor gibiydiler.

Nihayet Şükran ilk sözü söyledi:

— Peki Nejad Bey; şirketteki işiniz bu raktınız mı?

— Çoktan hanımefendi!.

— Ya!?.

— Evet! Zira, beni maddî didinmeler her şekli yorar.. Gazete ve mecmualara verdiğim yazıların cüz'i kazancile iktifa ediyorum.

(Arkası var)

HARB EKONOMİSİ

Rumanya iktısadı ve Almanyanın petrol ihtiyacı !..

Rumanyanın, birinci Umumî Harbden sonra, müttefiklere gösterdiği sadakat geniş mikyasta ödenmişti. Arazisi 131,000 den 295,049 kilometre murabbaına çıktı. Şimalde Besarabya, Bukovina, cenubda Dobruca, şarkta Transilvanya millî hududları içine girdi. Nüfusu da 1937 de yapılan sayıma göre 19,646,000 oldu. Bu hesabla beher kilometrede 66,6 kişi yaşayor demektir.

Nüfusunun yüzde 81 ini köylü teşkil eder, umumiyet üzere İbrail cihetlerinde arpa, şimali Buğdanda yulaf, Kalas ve İbrailde de çavdar zer'edilmektedir. 1938/39 yılında 48,214,000 kental buğday, 8,322,000 kental arpa, 5,172,000 kental çavdar, 5,172,000 kental yulaf istihsal etmiştir.

Rumanyada son senelerde sanayi de küçütülemiyecek derecede inkişaf etmiştir. Bilhassa toprağa bağlı olan şeker ve şarab endüstrisinde dikkati çeken bir artış vardır.

Rumanyanın tabiî zenginlikleri arasında orman ve madenleri de mühim yer almaktadır. Geniş ormanlarında çam, kayın, meşe, karaağac, dişbudak cinslerini sayabiliyoruz. Senede takriben 10 milyon metre mikâbı ağac ve kereste istihsal olunmakta, bu meyanda ağac sanayiinin mühim bir şubesi olan pâte de bois istihsali de 1938 de 39,000 tondan 57,000 tona çıkmıştır.

Rumanya maden istihsalâtının umumî kıymeti harbden evvel 8 milyar leyi tecavüz ediyordu. Bunun da 5 milyarı aşan kısmı petrolün hissesidir.

Evet, Rumanyanın yeraltı servetlerinin başında petrol gelir. Rumanyanın petrolu muhtevi mıntakası Karpatların cenub ve cenubu şarkî yamacında 30 kilometre genişliğinde ve takriben 400 kilometre uzunluğunda bir sahadır. Walenchey mıntakasındaki petrol teşekkülüne müsaid olan araziye henüz hiç el sürülmemiştir. Halen petrol istihsali temin edilen mıntaka dörde ayrılmıştır: Prahay, Dambavitza, Bacaw, Buzau'dur.

Petrola mevzu sermayenin yüzde 52 si Fransız ve İngilizlerin, yüzde 26 sı Rumanyalıların, mütebaki yüzde 22 gene ecnebilerin elinde bulunmaktadır. Halbuki 1907 de Rumanyadaki petrol sermayesinin yüzde 62 si Almanlara aid bulunmakta idi. Bu vaziyeti bilhassa Almanlar Umumî Harbden sonra «Steaua Romana» şirketindeki hisselerini satmak mecburiyetinde kalmakla kaybettiler.

Rumanyada petrol ihracatı -gümrük arşivlerinden anlaşıldığı üzere- 28 eylûl 1825 tarihinde Haim Cozak adında biri tarafından 250 dekalitre pakura tabir edilen ham petrolla başlar. Fakat Rumanya petrollarının muntazam istihsalle beynelmilel istatistiklerde yer alması 1857 tarihinde ve ancak 200 tonluk miktar iledir.

Rumanya petrolları cins itibarile benzin istihsaline müsaid hafif yağ olup ağır madenî yağ verimi pek azdır. Hemen ilâve edelim ki, bu yüzden Almanya harb sanayiinin pek muhtac olduğu makine yağı tedarikinde Rumanya petrolları faydalı olmamaktadır.

Rumanya petrollarında dikkati çeken bir vaziyet daha vardır. 1920 den sonra istihsalâtta gözüken inkişaf 1936 dan itibaren makûs bir veçhe almış, istihsalât da, ihracat da azalmağa başlamıştır. Bu hususiyeti adedlerle görelim:

(Adedler üç sıfır ilâvesile okunacaktır)

Sene	İstihsalât	İhracat
1936	8,704	6,885
1937	7,153	5,668
1938	6,610	4,495
1939	6,240	4,177

Yukarıki listeden görüleceği üzere Rumanya petrollarının verim kabiliyeti azalmakta, harici ticaret muvazenesinde mevkii gün geçtikçe küçülmektedir. Son zamanlarda hükûmet petrol istihsalâtını artırmak için maden kanununu tadil etmeyi ve vergi nispetlerini, nakliye tarifelerinin tanzilini düşünmektedir.

Vakıâ bu gün harb Rumanyada petrol fiatlarını iki misli arttırmıştır; bu sebebden dolayı fiat, istihsal tenakusunda mühim bir âmil olmamaktadır. Fakat sulhun, Rumanya petrollarına tehlikeli bir aksi tesir yaratacağını iddia etmek bir kehanet sayılmaz.

Şimdi şu suali soralım: Acaba Almanyanın petrol ihtiyacı karşısında Rumanyanın mevkii nedir?

Almanya 1938 de -kendi tabiî ve sun'î petrol istihsalinden başka- haricden getirdiği beş buçuk milyon ton petrol ithalâtile ihtiyacını kapamıştı. Bunun da ancak yüzde 12,8 ini kara yolile nakledebilmiş, mütebakisini denizaşırı memleketlerden ve deniz yolile temin etmiştir. Halbuki Almanyanın harb ihtiyacı -şüphesiz ki- sulh zamanının çok üstündedir; buna rağmen Almanyanın gaye olarak bir senede almak istediği petrol yekûnu 1,560,000 tondan ibaret olduğunu Rumanyaya dikte ettiği ticaret mukavelesi ahkâmından anlayoruz. Fakat bu mukavele tatbika başladığından altı ay sonra da Almanyanın Rumanyadan alabildiği petrolun mecmuu 383,169 tona inhisar etmiştir. Geri kalan miktarı alabilmek için ayda asgarî 200,000 tonluk bir nakil imkânının temin edilmesi lâzımdır ki, böyle bir muvaffakiyetin hudusuna mazi nikbin bir şahid değildir.

Sadreddin ENVER

SABAH GAZETELERİ

İKDAM

AKDENİZDE İNGİLİZ DONANMASI HÂKİMDİR

Abidin Daver, İtalyanın «bizim deniz» dedikleri Akdenizi hakikaten ve filen bir İtalyan gölü haline getirmek hulyasile harbe girdiğini, bir kaç gün sonra Fransanın teslim olmasının da İtalyanlara büyük bir fırsat verdiğini, bu sırada İtalyanların bu fırsattan istifade ederek Akdenizde hâkimiyeti ele alamadığını, bilâkis İngilizlerin buradaki deniz kuvvetlerini takviye ettiklerini söylüyor ve diyor ki:

«Bu gün ortadaki hakikat, Akdenizin İtalyan değil, İngiliz gölü olduğudur. İtalyanlar aksini iddia ediyorlarsa, İtalyan donanmasının gidip İskenderiyeyi, Hayfayı veya Kıbrısı bombardıman ederek bu iddiayı ispat etmesi lâzımdır.»

AVRUPADA HARB

İngiliz resmî tebliği

Londra 7 (A.A.)

Hava ve dahilî emniyet Nezaretlerinin tebliği:

Dün gece, düşman tayyareleri, İngilterenin muhtelif mıntakaları üzerine yeniden hücum yapmışlardır. Esaslı hücumlar, gece yarısından evvel olmuş ve Londrayı ve şimali garbî şehirlerini istihdaf eylemiştir. Diğer yerlerde, İngilterenin ekser mıntakalarına bombalar atılmış bulunmakla beraber, hasar ile ölü ve yaralı umumiyetle pek az olmuştur. Londrada, şark ve cenub mıntakaları üzerine düşen infilâk ve yangın bombaları, bazı fabrikaları ve evleri hasara uğratmış ve halen söndürülmüş bulunan bir kaç yangın çıkarmıştır. Bir hastaneye, bir kiliseye merbut bir salona ve bir antrepoya bomba düşmüştür. Su ve gaz kanalizasyonlarında bazı hasarlar olmuştur. Bir sokakta vukua gelen hasar dolayısile, bazı noktalarda geliş gidiş yeniden başka tarzda organize edilmiştir. Bu mıntakalarda bir kaç kişi ölmüş ve bir miktar kimse yaralanmıştır.

Şimali garbide bazı şehirlerde bazı hasar ve bir kaç yangın olmuştur. Bir çocuk nekahathanesine bomba isabet etmiştir. Bir miktar yaralı vardır. Ölü yoktur, diğer yerlerde ölü ve yaralı adedi pek azdır.

● ●

Londra 7 (A.A.)

Hava Nezaretinin tebliği:

6/7 eylûl gecesi, İngiliz hava kuvvetleri, Almanyada, Holanda, Belçika ve şimalî Fransada bir çok askerî hedeflere hücum etmişlerdir.

Berlin mıntakasında bir elektrik fabrikası, petrol hedefleri, eşya istasyonlarına isabetler yapılmıştır.

Almanyanın cenubu garbisindeki ormanlardaki diğer hedeflerde yangın çıkarılmıştır.

Ruhrda Renanya'da, Boschuen'de, Crefeld'de, Manneheim'de, Ehrang'da ve diğer yerlerde, tayyare meydanlarına, demiryolu muvasalalarına ve diğer hedeflere isabetler kaydedilmiştir.

Brüksel civarında eşya istasyonlarına hücum edilmiştir. Benlo'da, Calais'de ve Dünkerk'te hava meydanlarına ve Calais civarında iki batarya mevkiine hasarlar yapılmıştır.

İki tayyaremiz kayıbdır.

Filo ve sahil müdafaa hava kuvvetlerine mensub tayyarelerimiz, Boulogne limanına hücum etmişler ve büyük hasar vukua getirmişlerdir. Tayyarelerimizin hepsi üslerine dönmüştür.

● ●

Londra 7 (A.A.)

Hava ve dahilî emniyet nezaretlerinin tebliği:

Bu gün akşama doğru, büyük miktarda düşman tayyareleri, Kent eyaleti sahilini aşmışlar ve Londra mıntakasına yakılaşmışlardır. Hava dafi bataryalarımız harekete geçmiş ve avcı tayyarelerimiz karşı çıkmıştır. Büyük muharebeler olmuştur. Fakat Alman tayyarelerinin bir miktarı Londranın şarkında endüstri mıntakasına girmeğe muvaffak olmuşlardır. Bu hücumlar neticesinde, bu mıntakadaki endüstri hedefleri arasında yangınlar çıkmıştır. Teniratta ve diğer umumî hizmetlerde hasarlar vukua gelmiş ve münakalât bazı sektelere uğramıştır. Doklarda hücumlar yapılmıştır. Telefat hakkındaki haber henüz elde mevcud değildir. Taymis mansabının şimal sahilinde bir endüstri tesisatı üzerine de bombalar atılmış ve bu bombalar yangınlar çıkarmıştır.

Saat yirmiye kadar gelen haberler, bu hücumlar esnasında avcılarımız tarafından, 16 sı bombardıman tayyaresi olmak üzere 21 düşman tayyaresinin düşürülmüş olduğunu bildirmektedir. Avcı tayyarelerimizden beşi kayıbdır.

● ●

Alman resmî tebliği

Berlin 7 (A.A.)

Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

6 eylûlde Alman hava kuvvetleri, İngilterenin cenubu şarkisinde askeri hedeflere hücum etmişlerdir. Rochester ve Weybridge tayyare imalâtı atölyeleri, Thameshaven, sarnıcları ve Kenbley tayyare meydanı, muvaffakiyetle bombardıman edilmiştir. Muharebeyi kabul eden düşman avcılarından bir çoğu düşürülmüştür.

Gece, limanlardaki hedeflere ve esliha ve tayyare fabrikalarına hücum yapılmıştır. Liverpool, Manchester ve Derby'de ve cenub sahilinde bazı limanlarda mühim hasar yapılmıştır.

Aberdeenin şimali şarkisinde bir kafile içinde seyretmekte olan 6000 tonilâtoluk bir İngiliz ticaret gemisi bomba ile batırılmıştır.

Gece, düşman yeniden Berline hücum etmiş ve bombalarını gelişigüzel şehirde gayriaskerî hedefler üzerine atarak bazı maddî hasarı ve telefatı mucib olmuştur. Bu sebebledir ki Alman hava kuvvetleri, şimdi Londraya büyük kuvvetlerle hücuma başlamıştır. Gece Londranın şarkında doklarda yangınlar çıkarılmış ve infilâk bombaları tarafından ciddî hasara uğratılmıştır. Thameshaven sarnıclarında büyük yangınlar, uzaktan müşahede edilmiştir.

Düşman dün 67 tayyare kaybetmiştir. Bunlardan 52 si muharebeler esnasında ve 13 ü de yerde tahrib edilmiştir. Bir tayyare, Berlinden dönerken Hanovre'nin şimalinde hava dafi bataryaları tarafından düşürülmüştür.

● ●

Berlin 7 (A.A.)

Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Hava kuvvetleri, bu gün öğleden sonra ilk defa olarak daha büyük kuvvetlerle Londra limanına ve şehrine hücum etmiştir. Bu hücumlar İngiliz hava kuvvetlerinin son haftalar içinde daha geniş mikyasta Almanya arazisi üzerinde gayriaskerî hedeflere karşı devam ettirdiği gece hücumlarına mukabele bilmisil teşkil eylemektedir. Bir tek büyük duman bulutu, Londranın merkezinden Taymis nehrinin mansabına kadar uzanmaktadır.

Bu ana kadar alınan haberlere göre, hava muharebeleri esnasında 31 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Altı Alman tayyaresi kayıbdır.

KADIN KÖŞESİ

Gençleşmek Güzelleşmek istiyorsanız Meyva kürü Yapınız

Meyva kürünü nasıl yapmalı?

Bu mevsimde bol armud, şeftali, üzüm, elma vardır. Onun için bu güzel meyvalarla kür yapmak sizin için zevkli ve kolay olacaktır.

Meyva kürüne başlarken şu noktalara dikkat etmelisiniz:

1 — Meyvalar pişmeden yenecektir.

2 — Kabuklarını atmayınız. Zira etinden daha çok vitaminlidir.

3 — Yemeden evvel iyice yıkamalı ve kurutmalısınız. Daima bir çok ellerden geçtiğini ve kirlendiğini düşünmek lâzımdır.

Cildinin bozukluğundan, sivilce, kurdeşen, ergenlikten şikâyet edenler rengi solgun, sarı olanlar şu şekilde kür yapmalıdırlar:

Sabahları her zaman yaptığınız kahvaltıya bir yahut iki elma ilâve ediniz. Ve kahveyi, çayı terkediniz.

Haftada bir defa bütün yemekleri kaldırarak yalnız meyva yeyiniz. Meselâ sabah kahvaltısı: Bir elma, bir salkım üzüm. Öğle yemeği: Elli gram yeşil zeytin, iki elma, bir salkım üzüm.

Saat dörtte: Bir yahut iki elma.

Akşam yemeği: Bir şeftali, bir elma, bir salkım üzüm.

Bu kürü yaptığınız günün gecesi gayet iyi uyuyacak ve sabah her zamankinden taze, hafif kalkacaksınız.

Belki şöyle düşünenler olacaktır: Fakat bütün bir gün bu kadar az hafif yemeğe midem isyan ederse, ayakta duramazsam.. İnsan haftada bir gün istedikten sonra pekâlâ bu meyva rejimine tahammül edebilir. Midesini fazla boş hissedenler, yemekler arasında gayet hafif şeyler alarak acıkmalarının önüne geçebilirler. Meselâ sadece bir bardak su, hafif bir çay, bir bardak limonata.

Kan cevelânı iyi olmıyanlar, peklikten şikâyet edenler ikinci tertib meyva kürünü yapmalıdırlar.

Sabah kahvaltısı: Bir portokal suyu.

Öğle yemeği: 50 gram yeşil zeytin, iki portakal, bir salkım üzüm, bir limon suyu.

Saat dörtte: İki şeftali, iki elma.

Akşam yemeği: İki salkım üzüm, bir portakal, bir elma.

Yatmadan evvel daima bir bardak soğuk su içmelisiniz.

Aynada yüzünüze baktığınız zaman eğer gözlerinizin altında belirmeye başlıyan torbalar görüyorsanız, karaciğeriniz vazifesini iyi yapmıyorsa, baş ağrıları yorgunluk hissediyorsanız hiç tereddüd etmeden haftada bir aşağıdaki kürü yapınız:

Sabah kahvaltısı: Bir salkım üzüm.

Öğle yemeği: Bir elma, iki salkım üzüm, bir portakal.

Saat dörtte: Bir salkım üzüm.

Akşam yemeği: İki salkım üzüm, bir portakal.

Yatmadan evvel su içmeyi ihmal etmeyiniz.

Görüyorsunuz ki, meyva kürü, ne pahalı, ne de güç bir şeydir. Yalnız yapmak için arzu etmek, istemek kâfidir. Bu meyva kürü size kuvvet, cesaret, sıhhat, genclik, hatta nikbinlik verecektir. Fakat devam etmek şartile.

Viyana sergisinde Türk paviyonu

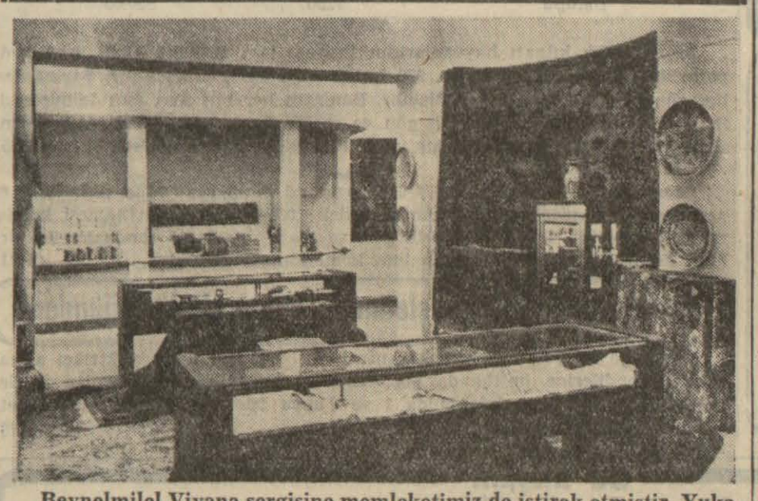

Beynelmilel Viyana sergisine memleketimiz de iştirak etmiştir. Yukarıdaki resim, büyük bir rağbet gören ve ziyaretçiler tarafından çok beğenilen sergideki Türk paviyonundan bir köşeyi göstermektedir.

•• AKİSLER ••

□ Dayanıklılık

Sulh güvercini bir kere daha ümidi kesti ve defne dalile bir kere daha hazrete yol gördü. Hitler sulhta bahis bile etmedi. Bilâkis Almanyanın beş sene dayanacağını söyledi. İngiliz Başvekili ötedenberi ayni iddiadadır ve bu iddiasını son nutkunda büsbütün perçimledi: Dayanacağız, diyor.

Demek ki, bu harbi dayanan kazanacak. Hangi taraf daha dayanıklıdır? Şüphesiz hangi tarafın mübadele imkânı daha çok, hangi tarafın ihtiyacları daha geniş ve daha kolay temin edilebiliyorsa..

Almanya, bütçesini, masrafını, varidatını bile gizlediği, ilân etmediği için, Almanyanın hakikî vaziyeti gayet kalın bir esrar perdesile gizlendiği için bize en dayanıklı tarafın hangi taraf olduğunu ancak zaman gösterecektir.

□ İmt han mı bu?

Gazetelerimizde eski bir hastalık vardır: Sual sormak hastalığı. Bu suallerin cevabları da olsa gazeteleri «sualli cevablı havadis tomarı» addedeceğiz. Fakat çoğunda cevab aramayın.

Dünkü gazetelerden bir iki başlık: Amerikaya başka üslerde mi veriliyor? Fırıncılar Belediyeye meydan mı okuyorlar? Fransız müstemlekesi istilâya mı uğrıyacak ?İstanbul radyosu açılamıyor mu? İâh.. ilâh...

Bu sualleri kendi kendimize sormuyoruz; tabiî karilere soruyoruz. O halde gazeteler havadis evrakı mıdır, imtihan evrakı mı? Galiba taze havadis vermekle değil, onları imtihan etmekle mükellefiz!..

□ Kim yaşasın?

Yahudi muhacereti harbden evvel başlamıştı. Bu harbde Avrupanın milyonlarca Yahudisi yersiz, yurdsuz, evsiz, barksız kaldı. En son, daha bir ay evvel, henüz Transilvanyanın Macaristana terki yeni yeni mevzuu bahsolurken [illegible] pırtısını toplıyan Yahudiler soluğu alacak yer arıyorlarmış. Şimdi Transilvanyada yarıdan biraz fazla Rumen halkı, yarıdan az Macar halkı kaldı ve bu halk arasında, hele Rumanyada yaman bir kaynaşma var. Rumenler Transilvanyayı bırakmak istemiyorlar.

Bu kaynaşma bize Giridin elimizden gidişini hatırlattı. Binlerce Türkü, Türk eserleri ve abidelerile biz de Giridi bırakmamak için bağırıp çağırmıştık. O ne coşkunluk, o ne feverandı. Giridi elimizden alıp Yunanistana vermek istiyen bütün o zamanın muazzam devletlerine karşı silâha sarılmak istiyorduk:

Giridin derdi büyüktür, onu hiç açmıyalım. Fakat Allah için olsun bu sefer kaçmıyalım. Bu sefer kaçmıyalım çıksa da dünya karşı..

Diye ağlıyarak, bağırarak nümayişler yapıyorduk. Bizim bu feryadlarımızı dinliyen olmadı. Fakat o sırada bizimle beraber nümayişlere iştirak eden ve «yaşasın!» diye bağıran - bu günkü Transilvanya firarilerinin ecdadına - «kim yaşasın?» diye sorduğumuz zaman:

— Daha belli değil!.

Cevabını alıyorduk. Acaba onlar hâlâ yaşasın temennisini kimin için izhar edeceklerini bilmiyorlar mı?

B. S.

AFRİKADA HARB

İngiliz resmî tebliği

Kahire 7 (A.A.)

İngiliz hava kuvvetlerinin tebliği:

Cenubî Afrika hava kuvvetleri 4 eylûlde Berberaya hücum etmiştir. Bir telsiz istasyonile bir kışla üzerine bombalar atılmıştır. İşabaydar da bombardıman edilmiş ve dört Caproni İtalyan tayyaresi yerde tahrib edilmiştir.

İngiliz hava kuvvetleri bombardıman tayyareleri dün Erytrede Assab şehrinin liman mıntakasında bahriye kışlasına hücum etmiştir. Hedeften büyük bir siyah duman çıktığı görülmüştür.

Evvelki gün de Kassala'da askerî binalara tam isabetler kaydedilmiştir.

Avcılar refakatinde bir düşman bombardıman tayyareleri grupu dün Maltaya yaklaşmış, fakat bombalarını atamadan geri dönmüştür. Diğer bir düşman avcı tayyareleri grupu, liman üzerinde uçmuştur. Bu grupa, avcı tayyarelerimiz hücum etmiştir. Bir avcı tayyaresi, denize düşürülmüş, diğer iki tayyare de ciddî hasara uğratılmıştır.

Bu harekât esnasında ne insan, ne de tayyare hiç bir zayiat verilmemiştir.

İtalyan resmî tebliği

İtalyada bir mahal 7 (A.A.)

92 numaralı İtalyan tebliği:

Hayfanın merkezinde bulunan petrol tesisatı, tayyarelerimiz tarafından yeniden bombardıman edilmiş ve geniş yangınlar çıkarılmıştır.

Şimalî Afrikada tayyare gruplarımız, İskenderiye - Mersa, Matruh demiryolunu bombardıman etmişlerdir. Düşman avcılarının hücumuna uğrıyan bombardıman tayyarelerimiz, muharebe esnasında, Gloster tipinde iki tayyare düşürmüşlerdir. Diğer üç düşman tayyaresinin de düşmüş olması pek muhtemeldir.

Kızıl denizde bir denizaltı gemimiz, düşmanın bir sarnıç gemisini batırmıştır. Üç kruvazör refakatinde seyretmekte olan bir vapur kafilesine hava kuvvetlerimiz hücum etmiştir. İki vapura ve bir kruvazöre isabetler vaki olmuş ve bunlar üzerinde ciddî hasar yapılmış, tayyarelerimizin hepsi üslerine dönmüştür.

Mısır resmî tebliği

Kahire 7 (A.A.)

Resmî tebliğ:

Mısır: Dün Matruh üzerine üç hava hücumu olmuş ve bunlar bazı hasarı mucib olmuştur. İki düşman tayyaresi, hava dafi bataryalarımız tarafından düşürülmüştür.

Filistin: Dün öğleden sonra düşman tayyareleri, Hayfaya bir hücum yapmışlardır. Hava dafi bataryalarımız harekete geçmiş ve düşmanı bombalarını müessir surette attırmadan geri püskürtmüştür. Hasar ve telefat yoktur.

Diğer cephelerde kayda değer bir şey olmamıştır.

Adene hava taarruzu

Aden 7 (A.A.) — Röyter: Cuma sabahı, Aden üzerine bir kaç bomba atılmıştır. Beş yerli sivil ölmüş, on beş kişi yaralanmıştır. Hiç bir maddî hasar yoktur.

12 Ada mıntakasında İngiliz harekâtının manası

Londra 7 (A.A.) — Röyter'in askerî muhabiri yazıyor:

12 ada mıntakasındaki İngiliz deniz harekâtının manası şudur:

Mıntakanın en mühim adası olan Leros adası, İtalyanlar tarafından gizlice hava ve deniz üslerini havi bir kale haline getirilmiştir. Binaenaleyh mezkûr ada, İngiliz tebliğinde «askerî hedeflerin en mühimmi» olarak bahsedilen hedefi teşkil etmektedir.

Leros adası istisnaî bir stratejik vaziyete maliktir. Kıbrıs adasına 330 mil ve Portsaid limanına da yalnız 510 mil mesafede bulunmaktadır. Bu adada, büyük bir garnizon ve büyük benzin depoları mevcud bulunmaktadır.

Mısır hududundan yüz kilometre kadar bir mesafede bulunan Libya üslerinden Tobruk ile 12 ada mıntakası arasında irtibatı temin etmek maksadile, mezkûr Leros üssünün inşası 1937 de ikmal edilmiştir. Binaenaleyh mevzuu bahsolan deniz harekâtının, Mısır ve Libya hududundaki vaziyet üzerine doğrudan doğruya bir tesiri olacaktır.

Amerika Bahriye Nazırına göre:

İngilterenin galebesi ihtimali daha kuvvetli

Honolulu 7 (A.A.) — Amerika Birleşik Devletleri Bahriye Nazırı albay Knox, bir bombardıman tayyaresile buraya gelmiştir. Albay Knox bahriye manevralarında bulunacaktır.

Gazetecilerin sorduğu suallere cevab veren albay Knox demiştir ki:

«— İngiltere, büyük gemileri sayesinde kurtulmuştur. Bugün İngilterenin muzafferiyeti şanslarının yüzde elliden fazla olduğu fikrindeyim. Halbuki bir ay evvel bu fikirde bulunamazdım.»

SÜMER Sineması

10 EYLÜL SALI AKŞAMI

1940 - 1941 sinema mevsimini

ALBERT PREJAN

ve DITA PARLO

nun muhteşem temsilleri

Monte Carlo'nun Meçhul Kadını

güzel Fransız filmile açıyor.

Lüks, kumar ve aşk filmi...

Bu gala için hazırlanınız.

Politika - Askerlik

Romanyada Kral Karol'un istifası

Romanyada çok mühim hâdiseler cereyan etmeğe başlamıştır. Mihverin o meşhur «yeni nizam» ı Romanya politikasında ve Rumen istiklâli üzerinde bir zelzele tesiri yapmıştır. Bu vaziyette Romanyanın bu badireyi Transilvanyayı vererek bile atlatacağını tahmin etmek fazla nikbinlik sayılsa yeridir. Viyanada yapılan büyük «hitan cemiyetinden» sonra Romanya sade bir takım topraklarını değil, dahilde bir çok şeyler, ve bu meyanda millî birliğini de kısmen kaybetmiş görünmektedir. Hâdiseler biribirini takib ediyor. Nümayişleri politik değişiklikler takib ediyor ve nihayet Kral Karol'ün bile, oğlu Mihael lehine taç ve tahtından feragat ettiğini öğreniyoruz.

İşin garibi şudur ki, bütün bunların ismi, «Balkanlarda yeni nizam» ve «sulh ve sükûn» dur.

Hâdisenin bir tahlilini yapmağa çalışalım:

Malûmdur ki, Almanya, meşhur «şarka doğru» prensipini ortaya koyarken, Karadenize inmeği esas tutmuştur. Bu bakımdan Macaristan, ister mihver dostu olsun, ister olmasın, daima tehlike altında bulunmaktadır. Fakat Macaristan küçüktür. Onu büyültmek lâzımdır ki, lokma da büyük olsun! Macaristan evvelâ ilhak edilirse, sonradan kuvvetli bir Romanyaya derd anlatmak zor olur. Hele Almanya, Transilvanyayı isterse, o zaman belki buna Sovyetler razı olmazlar. Bunun için evvelâ Transilvanyayı Macaristana eklemeli, ondan sonra büyük Macaristanı ilhak eylemeli.. Bu iş bitince Romanyanın vaziyetini halletmek daha kolay olur. İşte Romanya, Transilvanya için mihverin hakemliğine müracaat ederken bu hazin realiteyi anlamamıştır.

Nihayet Viyanada malûm karar verilmiş, fakat karar Romanya milliyetperverleri arasında büyük bir aksülâmel doğurmuştur. Hükûmet ve Kral aleyhine halk, şiddetli nümayişler yapmıştır. Herkes «şimdiye kadar takib edilmediği için hata edildiği söylenen mihver politikası bu mudur?» diye ayaklanmıştır. Başvekil Gigurtu ve Viyana kararını imzalıyan Hariciye Nazırı Manoilesko beyhude yere vaziyeti izah etmeğe çalışmışlardır. Hele Hariciye Nazırının «Eğer bu kararı imzalamamış olsaydık, işgal altına düşerdik. Öbür memleketlere benzememek için bunu kabule mecbur olduk!» şeklindeki izahları, istiklâlin manasını ve onun tarifini pek iyi bilen Rumenleri sinirlendirmiştir. Bunun üzerine Transilvanyada Macar istilâsına karşı mukavemet teşkilâtları kurulmuş, diğer taraftan da istiklâli müdafaaya azmeden vatanperverler tahaşşüd kamplarına gönderilmiştir.

İşte bu vaziyet içinde Gigurtu hükûmeti istifaya mecbur kalmış, ve yerine Harbiye Nazırı General Antonesko geçmiştir. General, Kraldan tam salâhiyet almıştır. Fakat bu salâhiyetlerle küçülen büyük Romanya kurtarılacak mıdır? Hayır. İş bir defa çileden çıkmıştır. Sonra Antonesko Demirmuhafızlara çok mütemayil bir zattır. İktidar mevkiine gelir gelmez derhal bu teşkilâtla anlaşmıştır. Bu suretle hükûmet daha sağ bir cereyan almış, Antonesko'nun diktatörlüğü ilân edince, Kral, kendisinin hikmeti vücudü kalmadığına kanaat getirerek istifaya mecbur kalmıştır.

Şimdi vaziyet ne olacak? Vaziyet hâlâ müphem ve karışıktır. Romanya meselesi halledilmek yoluna girdiği zannedilen bir sırada büsbütün halledilmez bir hal almıştır. Filhakika General Antonesko, Romanyada, Mareşal Petain'in Fransada oynadığı rolü oynıyacaktır. Fakat her halde mihvere daha çok mütemayil bir şekilde!. Daha doğrusu mihver prensipleri dahilinde!.. Ve mihver devletleri Romanyayı bu sefer, daha ziyade Slovakyaya benzetmeğe uğraşacaklardır. Çünkü bir defa şimdiki hududlarını garanti etmişlerdir. Kime karşı olduğu bilinmiyen bu garantiyi ifa için, belki de Romanya dahilinde bir miktar asker bulundurmayı bile istiyeceklerdir. Zaten nazi teşkilâtı yapılmasına müsaade edilmiştir. Zaten eski Hariciye Nazırı Manoilesko da Romanyanın Slovakyaya pek benzediğini söylemiştir.

Ve bir de bunun ismi «yeni nizamdır!» Balkanlarda sulh ve sükûn temin etmektir.

Mümtaz Faik FENİK

RADYO

8 eylûl pazar

12,30 Program, saat ayarı - 12,35 Müzik - 12,50 Haberler - 13,05 Müzik - 13,25 ı 14,30 Salon orkestrası.

18 Program, saat ayarı - 18.05 Pazar çayı (Pl.) - 18.30 Melodiler (Pl.) - 18.45 Caz orkestrası - 19.30 Saz eserleri ve oyun havaları - 19.45 Saat ayarı, haberler - 20 Müzik - 20.45 Konuşma - 21 Fasıl heyeti - 21.30 Ravelin l'Heure Espagnole operasından parçalar - 22.30 Saat ayarı, haberler ve spor servisi - 22.50 Cazband (Pl.) - 23.25-23.30 Yarınki program.

SPOR

Fener-Demirspor maçı

Millî küme şampiyonuna millî küme şampiyonu, Grup birincisine de Grup birincisi diyelim. Türkiye birincisini seçmek için memleket şampiyonası yapmak lâzımdır

Fenerbahçenin Demirsporla Türkiye birinciliği maçını oynıyacağını yazmıştık. Fenerbahçe önümüzdeki perşembe günü İzmire hareket edecek ve ilk maç cumartesi günü Alsancak sahasında yapılacaktır.

Fenerliler bu maçı ehemmiyetle karşılamakta ve mümkün olduğu kadar kuvvetli bir şekilde İzmire gitmeği düşünmektedirler. Ancak Fenerbahçenin ve millî kümenin en çok gol atan oyuncusu Melih, Fener takımında yer alamıyacaktır.

Melih, 11 inci Balkan oyunlarında, 400 metreci olarak memleketi temsil edeceğinden, 15 teşrinievvele kadar futbol oynayamıyacaktır. Fenerbahçelilerin millî küme şampiyonu olduktan sonra bir de Türkiye birinciliği için grup birincisile karşılaşmağa mecbur tutulmaları, şimdiye kadar epey dedikoduyu mucib olmuştur.

Sporda hiç bir takımın diğerinden üstün olduğu, aralarında bir karşılaşma yapılmadan iddia edilemez. Bu itibarla memleketin en kuvvetli kulüblerinin iştirakile yapılmış olan millî küme turnuvasının şampiyonu, resmen Türkiye şampiyonu sayılmazsa, kabahat bu kulübde değil, sarih bir şekilde Türkiye şampiyonası yapılmamasındadır.

Bununla beraber Fenerbahçe ile Eskişehir Demirspor takımının yapacağı maçın sportif bakımdan kimseye, hiç bir suretle zararı dokunmıyacaktır. Fakat böyle bir maç, sportif bakımdan zararsız olurken, idarî bazı kusurlarımızın neticesi olmaktan da kurtulamaz.

Çünkü millî küme turnuvasının Türkiyenin en iyi sekiz kulübünü, bir araya getirdiği herkesçe teslim edilen bir hakikattir.

Yukarıda söylediğimiz gibi hakikaten sporda bir üstünlük iddiası, boy ölçüşmeden yapılamaz. Ancak bir kategoriden diğerine geçebilmek de mantıkın icab ettirdiği bir takım şartlara bağlı olsa gerektir.

Millî küme ile grup birincilikleri iki ayrı kategoridir. Bu iki ayrı klâs ifade eden kategori birincilerinin, işin sonunda boy ölçüşmeleri de gayet garibdir. Bu, İstanbulun birinci ve ikinci lik şampiyonlarının, bölge şampiyonluğu için karşılaşmaları gibi bir garabete benzer.

Ya Türkiye birinciliği yapmalı, yahut da millî kümeyi Türkiyenin birinci klâs turnuvası addederek memleket şampiyonunu bu turnuvada seçmeliyiz. Bu gün grup birincisinin millî küme birincisini yenmesi varid olmıyan bir şey değildir. Fakat bu gün Galatasarayın veya Vefanın da Fenerbahçeyi yenmesi mümkün olabilir. Bu takdirde turnuvada birinci olamamış bu kulüblerden birinin millî küme şampiyonu olması mı icab edecektir? Bu türlü hareket turnuvaların yeniden başlamasına sebeb olur. Futbolda standard neticeler alınamıyacağı gibi, formu bir (sezon mort) tan sonra devam ettirmek de imkânsızdır. Hasılı, şimdilik millî küme birincisini millî küme birincisi, grup birincisini de grup birincisi olarak tanımalıyız. Türkiye birincisini bulmak istersek Türkiye birincisi yapmak iktiza eder.

İkincilik meselesine gelince, Fenere yenildiği takdirde Demirspora Türkiye ikincisi denilmesini, başta Galatasaray olmak üzere bütün millî küme takımları, yanlış bulacaklardır.

Fenerbahçe takımı Demirsporu yendiği takdirde, İzmirde başka bir takımla bir de hususî maç yapacaktır.

Maraton koşusu

Maraton koşusunun, Balkan oyunları programına ithali dolayısile, Türkiye birinciliğinde de yapılacağını yazmıştık.

Ancak her yerde olduğu gibi büyük bir maça hazırlanmaları icab eden maratoncularımızın, formlarını idame ettirebilmeleri için, fazla çetin bir müsabaka yapmamaları icab etmekte olduğundan, Türkiye birinciliğinde maraton koşusu 30 kilometre üzerinden yapılacaktır.

Bu günkü futbol maçları

Bu gün şehrimizde en mühim spor hareketi Beşiktaşla Ankara Maskesporun Şeref stadında yapacakları hususî futbol maçıdır.

Beşiktaşın, gerek kuvvetli rakibine galib gelmek ve gerek lik maçları bidayetinde Fenerle yapacağı maça, fırmda çıkmak için en iyi bir kadro ile oynaması lâzım gelmektedir.

Maskespor da son günlerdeki muvaffakiyetlerine bir tane daha ilâve etmek ve Ankaraya muzaffer dönmek için her halde iyi bir oyun çıkaracaktır.

Galatasaray, Feriköy sahasında Feriköy takımile, Beyoğluspor da Şeref stadında Kurtuluşla bir maç yapacaklardır. Fenerbahçe bu hafta Vefayı davet etmişse de henüz bir cevab alamamıştır.

Atletlerin son hazırlıkları başlıyor

Anadolu turnesinden dönen atletlerimiz, Türkiye birinciliğine ondan sonra da Balkan oyunlarına iştirak etmek üzere yarın saat beşte federasyonun teknik adamlarile çalışmağa başlıyacaklardır.

Nailinin vazife ile Bolayırda bulunması yüzünden atletlerimizin idmanlarile, Semih ve Füruzandan başka Tevfik ve Abbas da meşgul olacaklardır.

14 eylûle kadar, pistin ikmal edilmemiş kısımlarının tamamlanmasına çalışılacağından süratçiler Kadıköyünde çalışacaklar, uzun koşucular da bir iki gün Şişlide uzun koşular yapacaklardır.

Fenerbahçenin bayramı

Fenerbahçe kulübü, bu seneki vaziyet dolayısile ecnebi takım celbedememesi yüzünden hâlâ yıldönümünü kutlayamamıştır. Bununla beraber ümidlerini kesmemiş olan sarı lâciverdliler, 29 ilkteşrinde yapmağı düşündükleri bayramlarına, Yunanistanın Enosis takımının iştiraki için çalışmaktadırlar.

Fenerbahçe umumî heyeti, kulübün yeni beden terbiyesi nizamnamesine intibakı meselesini müzakere etmek üzere bu gün bir içtima akdetmektedir.

RAŞİD RIZA Tiyatrosu
Halide Pişkin beraber
8 Eylûl Pazar günü akşamı Gedikpaşada Azak Bahçesinde
«YUMURCAK»
vodvil 3 perde
Heyet her «pazar» akşamı Gedikpaşada Azak Bahçesindedir

Kasa alınacak
Küçük veya orta boyda bir kasa alınacaktır. Satmak isteyenlerin Ankara caddesinde Universite Kitabevine müracaatleri.
Telefon: 21768.

ABONE ŞARTLARI

Türkiye için:		
Bir aylık	90	kuruş
Üç aylık	250	»
Altı aylık	475	»
Senelik	900	»
Yabancı memleketler için:		
Altı aylık	850	kuruş
Bir senelik	1600	»

İmtiyaz sahibi ve başmuharriri:
Necip Ali KUÇUKA
Umum neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü:
Cemal Hakkı SELEK
Basıldığı yer: Cumhuriyet Matbaası

Emniyet Sandığı ilânları

% 5 faizli ve sekiz sene taksitli emlâk satışı

Semti	Cinsi	Muhammen Kıymeti
Kızıltoprakta Tuğlacıbaşı mahallesinde eski Erenköy, yeni Kuyubaşı aralığı, Kayışdağı caddesinde eski 36 mü. yeni 1, 84, 84, 84/1, en yeni 82, 83 numaralı.	Birisi iki buçuk katta yedi odalı iki sofalı bir katı kârgir, bir buçuk katı ahşab, diğeri bir katta üç odalı bir sofalı terkos ve elektrik tesisatını havi kârgir ve bahçeli iki evin tamamı (mesahai sathiyesi 6685 metre murabbaıdır.	4000
Beylerbeyinde Bürhaniye mahallesinde Halidbey, Bayır sokağında eski 2 mü. yeni 25, 25/1 (nümerotaj 25) numaralı.	İki katta dokuz odalı ve elektrik tesisatını havi bahçeli ahşab bir evin tamamı (mesahai sathiyesi 4179 metre murabbaıdır)	750
Bakırköyünde Sakızağacında Taşhan caddesinde eski ve yeni 8 numarada	İki buçuk katta altı odalı, kuyusu ve elektriği olan maa bahçe ahşab bir evin tamamı (mesahai sathiyesi 157,43 metre murabbaıdır)	2000
Boğaziçinde Vaniköyünde Vaniköy caddesinde eski 16 mü. yeni 36 (nümerotaj 32) numaralı.	İki buçuk katta on üç odalı, üç sofalı ahşab bir yalının tamamı (mesahai sathiyesi 1032,50 metre murabbaıdır)	2500
Beyoğlunda Hüseyinağa mahallesinde Topçekenler sokağında eski 52, 27 yeni 31 numaralı.	Beş buçuk katta on sekiz odalı, dört sofalı, su ve elektrik tesisatını havi kârgir bir evin tamamı (mesahai sathiyesi 167,50 metre murabbaıdır)	8500

1 — Arttırma 18/9/940 tarihine düşen çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar yapılacak ve gayrimenkul en çok bedel verenlerin üstünde kalacaktır.

2 — Arttırmaya girmek için muhammen kıymetin yüzde 15 i nispetinde pey akçesi yatırmak lâzımdır.

3 — Arttırma bedelinin dörtte biri peşin, geri kalanı sekiz senede, sekiz müsavi taksitte ödenir. Taksitler yüzde 5 faize tabidir.

4 — Taksitler ödeninceye kadar gayrimenkul sandığa birinci derecede ipotekli kalır.

5 — Binaların fotografları sandık dahilindeki satış salonunda teşhir olunmaktadır. Fazla tafsilât almak için salona müracaat edilir. (7999)

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

Komutanlık kıtaatı ihtiyacı için kapalı zarf usulile aşağıda cins miktar tahmin fiatları yazılı üç kalem iaşe maddesi 25/9/940 günü satın alınacaktır. Şartnameleri her gün Komisyonda görülebilir. Isteklilerin belli gün ve saatten bir saat önceye kadar Fındıklı Komutanlık Satınalma Komisyonuna teklif mektublarını vermeleri. (8169)

Nakliye motörlü birlikler okulu için 10/9/940 günü saat 10 da 10 aded SKODA 110 tipi talim otomobilile 48 muhtelif cinste yedek malzeme satın alınacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. Hepsinin muhammen bedeli 25000 liradır. İsteklilerin belli gün ve saatte yüzde on beş teminatlarile birlikte Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (8386)

M. M. Vekâleti namına 10/9/940 günü saat 15 te pazarlıkla 46 kalem güvercinlik malzemesi satın alınacaktır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. Isteklilerin belli gün ve saatte yüzde on beş kat'i teminatlarile birlikte Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (8384)

Boğaz komutanlığı için lüzumu olan muhtelif boyda bin yüz yetmiş hat direği, 40 kilo bağ teli ve 367 aded destek vidası alınacaktır. Hepsinin tutarı 9471 liradır. Pazarlığı 11/9/940 günü saat 11 dedir. Isteklilerin belli gün ve saatte yüzde on beş teminatlarile birlikte Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (8387)

Komutanlık birlikleri ihtiyacı için aşağıda cins ve miktarları yazılı işletme malzemesi 13/9/940 günü saat on birde pazarlıkla satın alınacaktır. Şartname ve evsaf her gün komisyonumuzda görülebilir. Isteklilerin belli gün ve saatte yüzde on beş kat'i teminatlarile birlikte Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (8383)

Cinsi	Miktarı Kilo	Muhammen bedeli Lira K.
Yazlık Vakum	21250	12537,50
Valvalin	6340	3740,60
Gres	4110	1726,20
Gazyağı	550	130,62
Üstüpü	1250	500,00

Komutanlık kıtaatı hayvanlarının ihtiyacı için 12/9/940 günü saat 11 de pazarlıkla 250 aded deve çulu, 900 beygir çulu satın alınacaktır. Şartnamesi her gün komisyonumuzda görülebilir. Bunların her biri ayrı ayrı taliblere de ihale edilebilir. Isteklilerin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma komisyonuna yüzde on beş teminatlarile birlikte gelmeleri. (8385)

Komutanlık ihtiyacı için 9/9/940 pazartesi günü saat 15 te pazarlıkla 68 araba satın alınacaktır. Muhammen bedeli 10.336 liradır. Şartnamesi komisyonda görülebilir. Isteklilerin belli gün ve saatte yüzde 15 teminatlarile birlikte Fındıklı Komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. (8421)

Devlet Demiryolları işletmesi Umum Müdürlüğünden:

Yedikule atelyesi ve elektrik santralı ihtiyacı için 5 iyi elektrikçi alınacaktır. Kendilerine imtihanda gösterecekleri liyakate göre yevmiye verilecektir. Talib olanların Istanbulda 1 ve 9 uncu Işletme, Izmirde 8 inci Işletme müdürlüklerine müracaat etmeleri. (8378)

VAKİT NAKİTTİR!..

5 porsiyonluk bir komprime ile (Su ve ateşten gayri haricden hiç bir madde ilâve etmeyi düşünmeksizin) 15 kuruş mukabilinde 15 dakika gibi kısa bir zamanda zengin ve iştihalı bir sofra hazırlıyabilirsiniz.

Maruf ve meşhur lokantalarımızda dahi bu derece nefis bir çorbayı her zaman bulamazsınız.

Büyük yardım ve faydası aşikâr olan çorbalık sebze komprimelerimizin senelerce nefaset ve tazeliğini muhafaza ettiğine şahid olacaksınız.

ÇAPAMARKA

MERCİMEK, BEZELYA, NOHUD ve sair hububat sebze ve çorbalık komprimelerini kilerinizde bulundurmayı ihmal etmeyiniz.

Yedek erzak: Tasarruf edilmiş servet gibidir. Bilhassa dar ve sıkışık bir zamanda kıymeti daha çok takdir edilir.

Aileler için olduğu kadar yolcular ve sporcular için de her zaman ve her yerde sıcak bir yemek temini kabildir. Bakkallarınızdan 50 gramlık bir komprimeyi 9, 100 gramlık bir komprimeyi 15 kuruştan alabilirsiniz.

BEŞİKTAŞ: ÇAPAMARKA Tarihi tesisi: 1915

Galatasaray Lisesi Alım Satım Komisyonu Reisliğinden:

Cinsi	Beherinin T. F. Kr.	S.	Miktarı Aded	Ilk teminatı Lira	K.
Yatak çarşafı	6		13,000		
Sofra örtüsü	6	50	10,000		
Peçete	2	50	30,000	185	50
Yastık yüzü	3		6,000		
Hademe ceketi	7	50	1,500		

Lisemizin 1940 mali yılında yukarıda cinsleri, miktarları, beherinin fiatı ve ilk teminatı yazılı çamaşırlarının yıkanıp temizlenerek ütülenmesi açık eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme 20/IX/1940 cuma günü saat 15 te Beyoğlu Istiklâl caddesi No. 349 da Liseler Muhasebesi binası içinde toplanan Okul Komisyonunca yapılacaktır.

Isteklilerin 1940 yılı ticaret odası vesikası ve ilk teminat makbuzlarile birlikte sözü geçen gün ve saatte Komisyonda bulunmaları.

Teminat yatırmak ve şartnameyi görmek isteyenlerin Galatasaray Lisesi Idaresine müracaatleri. (8075)

İstanbul Üniversitesi A. E. P. Komisyonundan:

Yedikule Gazhanesinden alınacak kok kömürlerinin Istanbul müesseselerine tahliyesi dahil olmak üzere beher ton için 180, Kuruçeşme depolarından Istanbuldaki müesseselere 210 kuruş ayni mahalden Beyoğlu cihetindeki müesseselere 180 kuruş tahmin edilmiştir.

Isteklilerin 1940 Ticaret Odası vesikası ve 167 liralık muvakkat teminatlarile 19/9/940 perşembe günü Rektörlükte yapılacak açık eksiltmeye iştirak etmeleri. (8135)

Şartname Rektörlükte görülür.

P. T. T. Umum Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için «700.000» aded «0,51» m/m ve «300,000» aded «0,63-0,7» m/m ki cem'an «1,000,000» aded mukavva masura açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Muhammen bedel «4320», muvakkat teminat «324» lira olup eksiltmesi 14 birinciteşrin 940 pazartesi günü saat 16 da Ankarada Evkaf apartımanında P. T. T. Umum müdürlük Satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Istekliler muvakkat teminat makbuz veya banka teminat mektubile kanuni vesikalarını hâmilen mezkûr gün ve saatte o komisyona müracaat edeceklerdir.

4 — Şartnameler Ankarada P. T. T. Levazım, Istanbulda yeni Valde hanında P. T. T. Levazım Ayniyat şubesi müdürlüklerinden bedelsiz olarak verilecektir. (7964)

«5115»

BAHCE MERAKLILARI

Nadide fidanlar, kamelyalar, manolyalar, süs fidanları, salon yeşillikleri, mavi çamlar, Avrupa yediveren güllerini ve saireyi, Ortaköy Ankara Bahçesinde bulabilirsiniz. *VASIL*

Maliye Vekâletinden:

Vekâletimiz Millî Emlâk Müdürlüğünde münhal bulunan 100 lira ücretli iki vazifeye memur alınacağından memurin kanununun 4 üncü maddesindeki evsafı haiz olup da bu vazifelere talib olanların evrakı müsbitelerile birlikte bir istida ile 14/9/940 tarihine kadar müracaatleri ilân olunur. «5238» (8128)

Bu akşam
C. H. P. Beyoğlu Halkevi Sosyal yardım kolu adına tertib olunan
istanbul Eğlenceleri - Beyoğlu Gecesi
Tepebaşı BELEDİYE Bahçesi
(Alaturka kısmında)
SAFİYE - NAŞİD
Karadeniz Oyun ve Havaları . Ege Zeybekleri - Türkistan Kızları - Büyük Varyete . Canbaz Kumpanyası - Taklitli ve Kahkahalı Komedi - Leblebici kuvartetosu - Mehtap ve Fişenk Eglenceleri . Duhuliye yoktur.

Üç Kalb

JEACK LONDON
Mütercimi: N. AYKUT

Macera Romanı
TEFRIKA : 31

«— Bu kadar yeter! Biraz daha sıkıştırsak tazyik yüzünden borular patlayacak..

Amerikalı mühendis bana ihtiyatlı hareket etmemi tavsiye etmişti.

Delikten petrolün hafif hafif akışı devam ediyordu. İki meçhul adam işlerini henüz bitirmişlerdi ki, yaklaşan atlıların ayak sesleri işitildi. Irgad, gizlendiği yerde, korkudan titreye titreye, gelenleri tanıdı. Bunlar çiftlik sahibile kâhyası ve adamları idi. İngilterede tilki avına çıkan avcılar gibi keyifli ve neş'eli idiler. Kendisini aradıkları muhakkaktı.

Atlılarla iki meçhul adam arasında kısa bir görüşme oldu. Çiftlik sahibi dedi ki:

— Çiftliğimizden kaçan hain bir ırgad arıyoruz. Buralarda hiç tesadüf ettiniz mi?

Berikiler:

— Hayır! diye cevab verdiler. Böyle bir dam görmedik!..

Bunun üzerine çiftlik sahibi yerdeki izleri tetkike koyuldu. Ve biraz sonra kısrağın nal izlerini keşfetmekte gecikmedi. Derhal, izleri takib ederek, maiyetile beraber, uzaklaştı.

Irgad, gizlendiği yerde geniş bir nefes almıştı. Düşünceli bir tavırla, yarım kalan sigarasını çekmeğe başladı. Nihayet, kararını vererek, gizlendiği yerden fırladı. Petrol kuyusuna koştu.

İki meçhul adam tarafından kapanan desameyi açınca siyahımtırak ve yapışkan mayi tekrar bir nehir gibi bol bol akmağa başlamıştı. Irgad, kulağını petrol kuyusuna doğru çevirdi ve havaya çıkan gazlerin hafif sesini farketti. Hakikatte ne olup bittiğinin farkında değildi. Bu gazlerin ne demek olduğunu ve doğabilecek tehlikeleri idrak etmiyordu. Bereket versin ki, yanında kibrit falan kalmamıştı. Son kibritini biraz önce sarfetmiş bulunuyordu.

Irgad, bu işi bitirdikten sonra, koşarak uzaklaşmak istedi. Fakat, Francis'le burun buruna gelmesin mi? Delikanlı, rovelverini ırgadın göğsüne çevirdi. Beriki hemen diz çökmüş; ayni günde iki defa ihanet ettiği adama yalvarıp yakarmağa başlamıştı. Francis ilkin onu tanımadı. Irgadın yüzündeki yaralar ve pıhtılaşmış kanlar bir maske halini almış ve onu tanınmaz hale sokmuştu.

Kaçak ırgad kekeledi:

— Amigo! Amigo!

Bu sırada, Francis'in kulağına yükseklen düşen bir taşın çıkardığı ses çarpmıştı. Her halde yukarılarda yürüyen biri vardı. Delikanlı derhal intikal etti ve adamı tanıdı. Bu adamın başına viski şişesinin yarısını daha o gün boşaltığını hatırladı. Yerlilerin dilile hitab ederek:

— Sanırım seni takib ediyorlar, Amigo! dedi.

Adam cevab verdi:

— Beni öldürecekler, dayaktan gebertecekler! Benim biricik dostum sizsiniz. Beni ancak siz himaye edebilirsiniz. Yalvarırım, beni kurtarın!..

— Tabanca kullanmasını bilir misin?

— Memleketin kanunlarına göre azad edilinciye kadar köle gibi çalışmak üzere satılmadan önce, ormanda avcılıkla geçiniyordum, sinyor!

Francis, rovelverini ırgada verdi. Sipere iyice yatmasını, güzel nişan almadan ateş etmemesini tembih etti. Kendi kendine de şöyle düşünüyordu:

— Dostlarımın kimi şimdi golf oynuyor, kimi kulübde dinleniyor. Ben de buralarda, bir petrol ırmağının önündeyim!

Belki, düşüncelerine daha fazla dalacaktı. Fakat, keçi yolunun aşağısından Torresle Jefe Politiko ve jandarmalar ansızın görünmüşlerdi.

Francis hemen tetiği çekti. Torres'in kafilesi çilyavrusu gibi dağıldılar.

Acaba içlerinden biri vurulmuş muydu? Yoksa, düşmanları sadece stratejik bir ric'at manevrası mı yapmışlardı? Bunu tahmin etmek kabil değildi. Yalnız muhakkak olan bir cihet vardı. O da şuydu: Düşmanları açıktan açığa savaşa tutuşmağı kabul etmemişler; kayaların ve çalılıkların arkasında pusuya yatmışlardı.

Francis'le ırgad da öyle yaptılar. Kayaların ve çalılıkların arkasına gizlendiler ve sık sık yer değiştirmeğe başladılar. Ansızın çevrilmek ve gafil avlanmak işlerine gelmiyordu.

Biraz sonra, muhtelif istikametlerden ateş başlamıştı. Onlar da mukabele ettiler. Aradan bir saat geçmemişti ki, mühimmat tükenmeğe başladı. Francis'in silâhında bir fişek kalmıştı. Irgadın rovelverinde de daha iki korşun vardı.

Fakat bu arada Leonsia ile kafilesi tamamile emniyette kalmıştı. Francis'e gelince, o nasıl olsa, istediği zaman, petrol ırmağını geçerek kurtulabilirdi.

Vaziyet bu merkezde iken birdenbire işleri bozan bir hâdise oldu. Yamaçtan aşağı, ateş ederek hücum eden bir takım adamlar peyda oluvermişti. Bunlar, ırgadı kovalayan çiftlik sahibile maiyeti idi. Francis bunu bilmediği için zabıtaya mensub başka kuvvetlerin baskınına uğradıklarını zannetti. Kurşunlar kulağının dibinden vızlayıp geçiyordu.

Irgad, yerde sürüklenerek, Francis'in yanına kadar sokuldu. Elinde kalan iki kurşunu gösterdi. Rovelverini uzatarak:

— Aman bayım! dedi. Şunu alın da kibrit kutusunu bana uzatın!

Francis, kaçak ırgadın maksadını anlamış gibiydi. Rövelverile düşmanların bulunduğu tarafa doğru ateş etti.

Bir anda, petrol nehri, kibritin yaklaştığı yerden alev almış, ve havaya alevli bir gaz sütunu yükselmişti. Torres'le Jefe Politikonun ve jandarmaların gizlendiği istikamete doğru korkunç bir alev seli akıyordu.

Francis'le kaçan ırgad, hararete tahammül edemiyerek, süratle uzaklaşmışlardı.

X

Kör Haydudun mağarasında

Francis'le ırgad, tabana kuvvet kaçarlarken sel çukuru aleyden bir nehir haline gelmiş; Torres'le Jefe Politiko'yu ve jandarmaları sarp yamacı tırmanmağa icbar etmişti. Ayni zamanda, çiftlik sahibile maiyetindekiler de, korkunç yangından kurtulabilmek için tekrar gerisin geriye dönmek zorunda kalmışlardı.

Irgad başını çevirip arkaya bakınca, sevinçle haykırdı; ve birinci ateş kuyusundan biraz ötede ikinci bir siyah duman sütununun yükselişini delikanlıya gösterdi.

Şeytanî bir istihza ile:

— İşte bir başka kuyu daha alev aldı! dedi. Daha bir çok kuyular var; ve hepsi de birer birer alev alacak. Ah!.. İntikamımı aldım. Şu petrol gölüne bakınız, bayım! Bir deniz gibi ne ucu var, ne bucağı...

Francis, evvelce çiftlik sahibinin kendisine bahsettiği petrol gölünü hatırladı. Bu göl en aşağı beş milyon varil petrol ihtiva ediyordu. Basit bir arazi çöküntüsünde keşfedilmiş ve toprak sedlerle çevrilmişti.

Delikanlı, lâkayd bir tavırla, ırgada sordu:

— Sana kaç para vereyim?

Irgad, bu sualden bir şey anlamamıştı. Aptal aptal bakınıyordu.

Delikanlı devam etti:

— Yani sırtındaki esvablara kaç para vereyim, demek istedim. Üstünde siyah cek namına ne varsa hepsini satın almak istiyordum da...

Irgad, yırtık pırtık esvablarına bakarak, meyus bir eda ile cevab verdi:

(Arkası var)